

Tü Nüchikikat Jesucristo chi O'tte'erükai nütüma **MARCOS**

Yapasü nütüma Juan nüpüna chi Senyotkai

¹ Anuu su'ttia tü anasükat pütschi, tü nüchikikat Jesucristo chi Nüchonkai Maleiwa:

² Tü sulu'ukot tü karaloukta nüshajalakat Isaías chi nünükimaajachikai Maleiwa, müsü yaa:

"Taluwataajeechi chi pünüliamaajachikai püpüleerua
süpüla naapirüinjatüin tü wayuukolüirua
sünain püntajachin sa'akamüin.

Yapainjatü nütüma tü wayuukolüirua
süpüla saapajüin pünüiki.

³ Owoottaweechi wane wayuu cha'aya isashiipa'a
sünain maa:

'Yapa jütüma nüpüna chi Senyotkai.

Juu'ulaa suulia jaainjala süpülapünaa
nüntajachin ja'akamüin'".

⁴ Süpüla shikeraajüinjatüin tü nüshajakat achiki paala Isaías, niweetakalaka Juan chi owoutisaajükai sünain aküjaa nüchiki Maleiwa sümüin wayuu cha'aya isashiipa'a. Nu'ttakalaka sünain nime'ejüin naa'in na wayuukana shii'iree nayaawajaain suulia naainjala sümaa nakatalaain suulia süpüla sülattinnüinjatüin noulia. Je nuluwataaain na oonookana sümaa nünüiki sünain nawoutisaajünün. ⁵ O'unüsü wayuu

watta saalin nünainmüin sulu'ujee süpüshua tü mmakat Judea je sulu'ujee tü pueulokat Jerusalén. Naküjün tü naainjalakat nümüin Maleiwa, je owoutisaajünüshii nütüma Juan cha'aya shiroku tü süchikat Jordán.⁶ Otta Juan, kashe'inshi nia wane süta tü mürüt kanüliakat "camello", otta kasi'irainshi paa'ata. Ekapü'üshi nia kaashapü oo'ulaka mapa.⁷ Anuu tü nümapü'ükat Juan sümüin wayuu: "Anteechi tachirua wane wayuu alana'aleeshia toulia. Tayakai, wayuu ne'e. Nnojoishi wanaapünaain taya nümaa, süka pülashin ma'i nia toulia."⁸ Tawoutisaajüin ne'e jia süka wüin. Otta müşhia niakai, anteechi jünainmüin süpüla naapüinjachin jümüin chi Naa'inkai Maleiwa süpüla eeinjachin nia wanepia jümaa", mapü'üshi Juan.

Owoutisaajünüshi Jesúis

⁹ Je wanaa sümaa tia, nüntakalaka Jesúis chajee Galileajee sulu'ujee tü pueulokat Nazaret eemüin tü süchikat Jordán süpüla nuwoutisaajünüinjachin nütüma Juan shiroku tü süchikat.¹⁰ Je wanaa sümaa nüsha'walaain Jesúis süchikijee emetaa shirokujee tü wüinkat, eirakaashi nia iipünaamüin. Je wanaa ma'i sümaa tia, eerulaasü tü sirumakat chaa iipünaa. Ni'rakalaka chi Naa'inkai Maleiwa maa aka saa'in wane mo'uwa sünain ashakataa nünainmüin.¹¹ Saapünakalaka joo wane pütchi chaa iipünaajee sünain maa: "Pia chi Tachonkai aishikai tapüla. Talatüshi ma'i taya pümaa".

Wanaa sümaa nuu'ulakünüin aa'in Jesúis

¹² O'uninna müşhia Jesús nütüma chi Naa'inkai Maleiwa isashiipa'amüin. ¹³ Chajachi nia maa aka pienchi shikii ka'i sünain nuu'ulakünün aa'in nütüma Satanás chi sülaülakai yolujaa. Je chaa eejachire Jesús, eesü tü kasa jashichi kepiakat wuna'ainküin. Oo'ulaka aa'inmajünüshi nia natüma wane aapieeirua nüma'anajeejana Maleiwa.

O'ttüşhi Jesús sünain aküjaan nüchiki Maleiwa

¹⁴ Shiasa wanaa sümaa nüpüreesajünün Juan nütüma Herodes, ale'ejüshi Jesús Galileamüin süpüla aküjaan tü anasükat pütchi, tü nünükikat chi Maleiwakai, sünain maa: ¹⁵ "Antütipa nükalia chi Maleiwakai süpüla nikeraajün tü namapü'ükat na nünükimaajanakana. Jiyaawajaa jumaala suulia jaainjala sümaa jünoujain tü anasükat pütchi, süka sülü'ülüin nükalia chi Maleiwakai süpüla aluwatawaa jaa'u", mapü'üshi nia.

Nüneeküin Jesús na wayuu nümaainjanakana

¹⁶ Je wanaa sümaa waraittüin Jesús sotpa'apünaa tü palaa kanüliakat Galilea, ni'rakalaka Simón oo'ulaka Andrés chi nuwalakai. Ajuna'atshii tü nakusüinkat shiroku tü palaakat süka olojüliin naya jime.

¹⁷ —Anashii tamaatalai jia. Maa aka olojüliin jia jime, okotchajünjana jia wayuu tamüin süpüla saapüinjatüin tanüiki —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁸ Napüta namüsüja'a tü nakusüinkat süpüla o'unaa nümaa.

19 Nu'unaiwa'aya Jesús mamüin aka türa, ni'rün joo Jacobo, chi nüchonkai Zebedeo, oo'ulaka Juan chi nuwalakai. Areveentaja'atshii tü nakusüinkat yaa sulu'u tü anuakat nümaa chi nashikai. **20** Eenaküna müshi'iya naya nütüma Jesús. Napütakalaka chi nashikai nümaa na nüchepchiakana sulu'u tü anuakat süpüla o'unaa nümaa.

Ayu'nnüsü wane yolujaanütüma Jesús

21 Nüntakalaka Jesús nümaa na nüneekajalakana sulu'umüin tü pueulo kanüliakat Capernaum. Je so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, ekerotshi nia sulu'umüin tü ekirajüleekat sünain nu'ttün sünain ekirajaa tü wayuukolüirua cha'aya. **22** Je ponusü ma'i naa'in na wayuukana tü nünükikat, süka shiyaawatüin saa'inyaka naa'u sünain ni'itaaushin nütüma Maleiwa süpüla ekirajaa nünüiki, nnojoishi müin aka naa'in na karalouktamaajanaakana. **23** Asha'wala müshia wane wayuu sulu'u tü ekirajüleekat, kale'eru'ushi yoluja. Su'waatakalaka joo tü yolujaakalüirua nüle'eru'ukat chi wayuukai nümuin Jesús:

24 —Alu'uleekaija'a waya pütüma Jesús, piakai chi Nazaretje'ewaikai. Aashin we'raajüin pia. Je watüjaa aa'uchi pia sünain piain aneekuushin nütüma Maleiwa. ¿Jamüinjatü wakuaippa pütüma? ¿Püjütajanataaka waya yaajee? — sümakalaka.

25 Nüchiaakalaka joolu'u Jesús tü yolujaakat:

—Ko'uta pia. Pujuitta yalajee nuulia chi wayuukai —nūmakalaka sūmün.

²⁶ Sujuittakalaka joo tü yolujaakat nuulia chi wayuukai sūnain nu'kchichijaain sütüma sūmaa nu'waatün.

²⁷ Otta na wayuukana napüshua, ponusu ma'i naa'in tü ne'rakat sūnain naashajaajiraain:

—¿Kasashikai wayuu chi Jesúskai? Jeket sukuappa tü nikirakat anain, je laülaain nia suulia tü yolujaakalüirua. Kojutkalaka nünüiki sütüma wanaa sūmaa nüjütün shia süle'eru'ujee wayuu —namakalaka.

²⁸ Yootoo müsüja'a nüchiki Jesús sainküin tü mmakat Galilea.

Wainma wayuu niiyajüin Jesús

²⁹ Nujuittaakalaka Jesús sulu'ujee tü ekirajüleekat namaa Jacobo oo'ulaka Juan sūnain no'unüin nipialu'umüin Simón oo'ulaka Andrés. ³⁰ Eejatkalaka nüpüla tü nimeshikat Simón sūnain ayuulin sütüma oushuwaa. Je achuntünüsü nūmün Jesús natüma na wayuukana niiyajüinjatün shia namüin. ³¹ Nürütkaakalaka joo sūnainmüin sūnain naapaaín sajapü süpüla nüikkale'erüin. Naawale'erakalaka tü ayuuliikat suulia. Je süka anaitpain shia, o'ttüsü shia sūnain shikirüin na shi'youkana.

³² Je motsopa ka'i, antinnüsü wainma wayuu eekai ayuulin je eekai kale'eru'uin yolujaan nünainmüin Jesús. ³³ Okotchajaasü tü wayuu kepiasükälüirua sulu'u tü pueulokat sü'ütpa'a tü so'ukot tü miichikat. ³⁴ Niiyajakalaka wainma

wayuu eekai ayuulin, tü ayuuisükat sütümä ayulii eekai eein ne'e sünain. Je nujuittirakalaka yolujaan süle'eru'ujee wainma wayuu. Otta nüchiajaain tü yolujaakalüirua suulia saashaajaain nüchiki, süka sütüjaain naa'u sünain jaralin nia.

Tü naa'inreekat Jesús sulu'upünaa Galilea

³⁵ Je eeiwa'aya aikat, achijiraashi Jesús sünain o'unaa chamüin cha'aya eere yüütüülin mmakat süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa. ³⁶ Otta müşhia Simón je na eekana nümaa, o'unüshii naya sünain achajawaa nüchiki Jesús. ³⁷ Je nantapa nünainmüin,

—Asukaasü wayuu wainma püpüla — namakalaka nümüin.

³⁸ Nüsouktakalaka Jesús:
—Anakaja wo'unüle yaajee yaa. O'neeshi taya chamüin cha'aya eemüin tü pueuloirua chakat wapüleerua taküjaiwa nüchiki Maleiwa sümüin tia wayuukolüirua, süka shiaín ajütünün apüla taya —nümakalaka namüin.

³⁹ Nu'unakalaka Jesús sainküinpünaa tü mmakat Galilea sünain nüküjain nüchiki Maleiwa sulu'upünaa tü ekirajüleekalüirua wayuu judío cha'aya je sünain nujuittirüin yolujaan süle'eru'ujee wayuu.

Eiyajünüshi wane wayuu aja'tta atachi

⁴⁰ Arütkaashi nünainmüin Jesús wane wayuu mayeinshi sütümä aja'ttaa ata. Nüsapainyo'ukashi nia nümülatu'u Jesús sünain nüchuntüin nümüin:

—Müinka pücheküle, piiyaja taya — nümakalaka chi wayukai.

41 Nümüliajakalaka naa'in Jesús chi ayuuishikai sünain niyurulain nütüna nünainmüin sünain naapaain nia:

—Tacheküin süpüleerua anainjachin pia — nümakalaka.

42 Anaichipa joo chi wayukai. Nnojolüitpa aja'ttün tü nütakat. **43** Nüjüta nümüshia Jesús chi wayukai sünain nüchiajaain nia sünain maa nümüin:

44 —Nnojo püküjain sümüin wayuu püchiki sünain teiyajüin pia. Pu'una palajana eemüin chi sacerdotekai süpüla pii'iyatüinjatün nümüin tü pütakat süpüla naapüinjatün nümüin Maleiwa tü pümü'ünün ouktajatkat saa'u anaichipain pia, maa aka tü nuluwataakat anain Moisés paala sumaiwa. Je sükajee tia, sütüjaajeechi aa'u pia wayuu sünain anaichipain pia süpüla sa'akainjachin pia püchikua —nümakalaka Jesús nümüin.

45 Otta chi wayukai, nnojoishi ko'utüin. Nu'unakalaka sumaa aküjaas süchiki tü kasa anasü alatakat nüka. Je süka sütüjaajchipain naa'u Jesús tü wayuukolüirua, nnojoishi ekerotteein sulu'umüin tü pueulokalüirua. Makatüshi nia anooipa'a eere yüütüulin mmakat. Otta tü wayuukolüirua, antüsü nünainmüin sulu'ujee mmakat süpüshua.

2

Eiyajünüshi wane wayuu oukta asa'achi

¹ Je nüle'ejapa Jesús Capernaummuin süchikijee kojuya ka'i, aapüna achikichi nia sünain nüntüichipain nipialu'umüin. ² Je süka süntüin wayuu watta saalin nünainmüin, wotüsü tü miichikat sütüma. Cho'ujaasü tü miichikat süpüleerua. Otta müşhia Jesús, aküjüshi nünüiki chi Maleiwakai sümüin. ³ Nantakalaka wane pienchishii wayuu tooloyuu nünainmüin Jesús sünain nalü'üjiraain wane wayuu ayuuishi shii'iree niiyajeein nia. Oukta asa'achi, oukta atünachi. ⁴ Je süka wainmain tü wayuukolüirua so'ulu'u tü miichi, isasü nachiki ekeroloo nünainmüin Jesús. Naliikajaakalaka nümaa chi wayuukai chaa süralo'umüin tü miichikat, süpüla naakatünijatüin süralo'ujee iipünaa naa'u Jesús. Je jutatapa shia, nashakatirüin tü süi kalu'ukot chi wayuu oukta asa'achikai. ⁵ Nütüjaapa Jesús saa'u nanoula na wayuukana, aashajaashi nia nümüin chi ayuuishikai:

—Tawalachee, talatirütpa paainjala puulia — nümakalaka nümüin.

⁶ Je wane na wayuukana karalouktamaajana eejanakana sa'aka tü wayuukolüirua, müsü naa'in: ⁷ “Jaraikai wayuu chi e'rüiyaaka aa'in wayumüin süpüleerua nünüiki nümüin Maleiwa? Nnojoishi jerain Maleiwa sünain niain ainküin nümüiwa alatiraa saainjala wayuu”.

⁸ Otta müşhia Jesús, süka niyaawatüin saa'u tü sulu'ukat naa'in na karalouktamaajanakana, asouktüshi nia namüin:

—Jamüshii jia mojuka'a jünüiki tamüin sulu'u jaa'in? ⁹ Je wanaa sümaa tamüin nümüin

chi oukta asa'achikai, "Talatirüitpa paainjala puulia", nnojoishi jütüjaain aa'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain laülaain süpüla alati-raa saainjala wayuu. ¹⁰ Otta müsia joolu'u, jütüjaweechi aa'u taya sünain laülaain süka tameechin nümüin, "Püsha'walaa, pülü'üja pu'ula, waraittaiwa pia".

Aashajaashi joo Jesús nümüin chi oukta asa'achikai:

¹¹ —Tamüshi paala pia: Püsha'walaa, pülü'üja pu'ula, pu'una pipialu'umüin — nümakalaka nümüin.

¹² Asha'walaamaatüshi joo chi wayukai sünain naapaain tü nu'ulakat sünain nu'unüin su'upala tü wayuukolüirua süpüshua. Ponokalaka ma'i saa'in tü wayuukolüirua tü shi'rakat sünain maa:

—Anashaataleesia ma'i tü kasa we'rakat so'uka'i tüü, tü nnojotkat we'rapü'ün paalainka —namakalaka sünain na'waajün Maleiwa.

Eenakünüshi Leví nütüma Jesús

¹³ O'unüshi Jesús nüchikua sotpa'amüin tü palaakat. Je süntapa wane wayuuirua watta saalin nünainmüin, o'ttüshi nia sünain nikirajün naya. ¹⁴ Je sünain nu'unüin yalajee, eeshi nüpüla wane wayuu kanüliashi Leví, chi nüchonkai Alfeo, joyotüin eere ni'yataale. Okotchajüi neerü nümüin chi sülaülashikai mma.

—Anashi tamaatalai pia —nümakalaka Jesús nümüin.

Nüsha'walaakalaka joo Leví sünain o'unaanümaa Jesús.

15 Shiasa süchikijee tia, neenakakalaka Leví wainma wayuu nipialu'umüin sünainmüin wane ekawaa nüpüla Jesús namaa na nikirajüinkana, süka wainmain wayuu oushikajaakat nüchiirua. Je na'aka na wayuu eküshiikana, eeshii wainma na kaainjaraliikana naashin na fariseokana, maa aka na okotchajüliikana neerü nümüin chi sülaülashikai mma. **16** Otta na karalouktamaajanakana na'aka na wayuu fariseokana ne'rapa Jesús sünain nikaain namaa na kaainjaraliikana oo'ulaka na okotchajüliikana neerü, mojusü nanüiki namüin na nikirajüinkana sünain namüin namüin:

—Jamüshi cheje eera nikaaka'a chi ekirajüikai jia namaa na eekana kaainjaraliin maa aka na okotchajüliikana neerü —namakalaka namüin.

17 Naapapa Jesús tü namakat na fariseokana namüin na nikirajüinkana, nüsouktakalaka ne'ipajee:

—Wane wayuu eekai nnojolüin ayuulin, nnojotsü che'ojaain tottoolu sümüin. Shia che'ojaaka amüin eekai ayuulin. Sükajee tüü, antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla achajawaa süchiki eekai kaainjaralüin shii'iree sükatalaain suulia saainjala. Nnojoishi taya antüshin süpüla achajawaa süchiki eekai maainjalain saa'in namüin —nümakalaka Jesús namüin.

Asakinnüshi Jesús so'o'opünaa tü aamüjaakat

18 So'u wane ka'i, aamüjüshii na nikirajüinkana Juan. Müshii aka na fariseokana sünain aamüja. Süntakalaka wane wayuuirua nünainmüin Jesús sünain nasakirüin nia sünain maa nümüin:

—Aamüjapü'üshii na nikirajüinkana Juan wanaa sümaa aashajawaa nümaa Maleiwa, maa'aya aka na nekirajüinkana na fariseokana. ¿Jamaka'a joo na pikirajüinkana nnojoliika'a naamüjün? —namakalaka nümüin Jesús.

¹⁹ Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee sünain nikirajün naya süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma sünain nümüin namüin:

—Tü wayuu antakat sünain shikiira wane ka'wayuusee, anasü talatüle saa'in sümaa nnojolüin mojuin saa'in wanaa sümaa eein chi ka'wayuuseshikai namaa. Nnojoleena aamüjün wanaa sümaa eein nia namaa. ²⁰ Akaajaa tayakai joolu'u, süka eein taya namaa na tekirajüinkana, anasü talatüle naa'in. Alu'ujasa mapa takatalaapa noulia, eeshii süpüla naamüjün.

²¹ “Nnojotsü anain müleka shi'yotoonüle wane shi'ipa kuluulu eekai jeketüin süpüla ekeitti-ajünaa süka wane ashe'in eekai laülaain. Amojujaegerü süpüshua wanaa sümaa süsshijaanün süka süssüküijaweerün. Akaajaa jiakana, nnojotsü anain masütaajule jia sünain tü jünoujakat paala wanaa sümaa jünoujain tü pütchi jeket tekirajakat anain. ²² Maa'aya aka wane wiino. Müleka süla'annüle wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai laülaain, eesü süpüla súchataajaain tü paa'atakat sütümä jashü'üpa. Amülouleerü tü wiinokot oo'ulaka tü paa'atakat. Shi'itaaneekalaka wane wiino eekai saashü'üjünajatüin sulu'u wane paa'ata eekai jeketüin”.

Laülaashi Jesús saa'u tü ka'i sheemeraakat o'u wayuu

²³ So'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, awaralijaashi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'u wane wopu pasanainpünaa sünain wane yüüja. Je sünain waraittüin na nikirajüinkana, nasürüttapünaain wane a'ttiee kanüliasü "trigo". ²⁴ Otta na fariseokana, süka müin aka saa'in wane a'yatawaa tü naa'indrakat na nikirajüinkana Jesús naashin, namakalaka nümüin Jesús:

—Saashin tü nüshajakat Moisés, nnojotsü anain süpüla naa'indrüin na pikirajüinkana tia so'u tü ka'i weemeraakat o'u —namajaakalaka nümüin Jesús.

²⁵ Asouktüshi Jesús joolu'u namüin na fariseokana saa'u nnojolüin kaainjalaain tü naa'indrakat na nikirajüinkana naajüin:

—Soto jaa'in tü naa'indrakat David paala sümaiwa wanaa sümaa müliaain süka alin jamü nümüin je namüin na nütünajutkana. ²⁶ So'u tü ka'i nuluwataakat o'u Abiatar chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana, ekerotshi David sulu'umüin tü a'waajüleekat Maleiwa wanaa sümaa shi'itaanüin tü pan aapünajatkät nümüin Maleiwa. Tü pankat naashin Moisés, nnojotsü shika'ain sümünijatüin wayuu eekai eein ne'e. Naya eküinjanaka namüiwa, na sacerdote judíokana. Otta David, naapaain tü pankat sümaa niküin, je naapüin süpüshi namüin na nütünajutumuyuukana. Je nnojoliishii süsalain naya tü naa'indrakat nütüma Maleiwa — nümakalaka Jesús namüin na fariseokana.

27 Aashajaashi Jesús nüchikua:

—Je wayuu süpüshua, nnojotsü akumajuushin nütüma Maleiwa süpüla apüleeruainjatüin saa'in so'u sükalia eemerawaa. E'itaaushi tü ka'ikat süpüla jaloulinjatüin sümüin wayuu.
28 Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, taya laülaashika saa'u tü ka'i sheemeraakat o'u wayuu. Je sükajee tia, nnojoliishii kaainjalain na tekirajüinkana saalijee tü naa'inrakat — nümakalaka Jesús namüin.

3

Üttüsü naa'in na fariseokana nümüin Jesús

1 So'u wane ka'i, ekerotshi Jesús nüchikua sulu'umüin tü ekirajüleekat. Eejachikalaka nüpüla wane wayuu joso ajapüchi. **2** Je na fariseokana, süka naapeein nikii Jesús, eekalaka ma'i naa'in nüpüla müleka niyyajüle so'u tü ka'i eemeraanakat o'u, shii'iree "Kaainjarai nia süka ni'yataain so'u tü ka'i eemeraanakat o'u sünain niyyajüin wane wayuu", namüinjanain sümüin wayuu. **3** Otta Jesús,

—Püsha'walaa yala pasanainmüin sünain tü wayuukolüirua —nümakalaka nümüin chi wayuu joso ajapüchikai.

4 Nümakalaka joo Jesús namüin na fariseokana:

—Saajüin tü nüshajakat Moisés, ¿kasa anaka süpüla waa'inrüinjatüin so'u tü ka'i eemeraanakat o'u? ¿Anasü müleka waa'inrüle tü kasa eekai anain? ¿Shiataapa eekai mojuin?

¿Anasü müleka waa'inmajüle wayuu suulia ouktaa? ¿Shiataapa anain wo'utüle saa'in? — nümakalaka namüin.

Ko'utüshii ne'e naya nuulia. ⁵ Niirakaakalaka Jesús namüin na wayuukanairua napüshua sünain jashichin nia namüin. Mojusü naa'in Jesús süka manoujüinyeein naya nünüiki. Nümakalaka joolu'u nümüin chi joso ajapüchikai:

—Puwasta tü pajapükat.

Je süka naa'inrütpain tü nümakat nümüin, anal'eitpa tü najapükat. ⁶ Otta na fariseokana, noju'innajaakalaka nanainmüin na nümaajanakana Herodes sünain namajiraain namaa:

—¿Kasa waa'inrüinjatka süpüla wo'utirüinjatüin naa'in? —müshii naya.

Antüsü wayuu watta saalin nünainmüin Jesús

⁷ Nu'unakalaka Jesús namaan na nikirajüinkana suulia tü wayuukolüirua sotpa'amüin tü palaakat. Otta wayuu watta saalin sulu'ujee tü mmakat Galilea, oushikajaasü nüchiirua. ⁸ Je süka saapüitpain wayuu wainma nüchiki Jesús sünain naa'inrüin kasa anasü, antüsü joolu'u nünainmüin sulu'ujee tü mmakat Judea, sulu'ujee tü pueulokat Jerusalén, oo'ulaka sulu'ujee tü mmakat Idumea. Antüshii na chaje'ewaliikana wüinpümüin saa'ujee tü súchikat Jordán oo'ulaka sulu'ujee tü mmakat pejekat sünain tü pueulokalüirua Tiro oo'ulaka Sidón. ⁹ Süka wainmain tü wayuukolüirua, nuluwataain Jesús na nikirajüinkana süpüla yapainjatüin wane anua

nüpüla suulia sülainjirain nia. ¹⁰ Süka saapünin nüchiki Jesús sünain niyyajüin wayuu wainma, arütkaasü joolu'u tü wayuukolüirua eekai ayuulin sünain chentaawain süpüla shipettüin nia shii'iree anain shia nütüma. ¹¹ Otta tü wayuu kale'eru'usükälüirua yoluja, shi'rapa Jesús, su'wachiraakalaka nümülatu'umüin sünain su'waatinnnüin sütüma tü yolujaakalüirua:

—Pia Nüchonkai chi Maleiwakai —
sümakalaka.

¹² Otta nüchiajaain shiairua suulia su'walakajüin nüchiki sainküin wayuu.

*Aneekünüshii na polookana piammüin
Aluwataaushikana*

¹³ Je süchikijee tia, o'unüshi Jesús saa'upünaa wane namüna sünain neenaküin na wayuu nüchekakana süpüleerua nümaain. Je narütkaapa nünainmüin, ¹⁴ nüneeküin poloo piammüin na'akajee. Ni'itaakalaka joo nanülia "Aluwataaushi" münün, süka nuluwataainjanain naya sünain aküjaan nünüiki sümünin wayuu. ¹⁵ "Taapünin laülawaa joolu'u jümünin süpüla ayu'laa yolujaas süle'eru'ujee wayuu", nümakalaka namünin.

¹⁶ Anuu nanülia na polookana piammüin wayuu aneekuushikana nütüma: Simón, chi e'itaanakai anülia Pedroin nütüma Jesús.

¹⁷ Jacobo nümaa Juan nüchonnii Zebedeo, na ni'itaakana anülia Boanerges. (Je tü nanüliakat, "Sütürula Juya", malu'ut.) ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, je Tomás. Jacobo chi nüchonkai Alfeo. Tadeo. Simón, wane no'utku

na wayuukana kanüliakana Zelote. ¹⁹ Je Judas Iscariote chi aapüinjachikai nikii Jesús.

Nia Maleiwa kapülainka atüma Jesús

²⁰ Shiasa súchikijee tia, ekerotshi Jesús na-maa na nikirajüinkana sulu'umüin wane mi-ichi. Sükotchajaakalaka súchikua wane wayuu watta saalin nünainmüin. Kapüleekalaka namüin nekaain saa'ujee tü wayuukolüirua. ²¹ Shiasa natüjaapa naa'u Jesús na nüpüshikana sünain chenta'ain sümüin tü wayuukolüirua nünain, nasaajaweein nia yalajee. "Maa'inkai cheje aa'in nia", namajiraakalaka.

²² Otta na karalouktamaajanakana antakana Jerusalénjee, aashajaajiraashii naya sünain maa: "Süka niain Beelzebú chi sülaülakai yolu-jaa eein nümaa, pülakalaka nia süpüla ayu'laa yoluja", müşhii naya.

²³ Neenajakalaka Jesús tü wayuukolüirua nünainmüin süpüla nikirajüinjanain naya süka sukuaiippa tü kasa e'nnakat sainküin mma: "Jamakuappa süpüla nüjütajaajiraainjachin ne'e Satanás nümüiwa, chi sülaülakai yoluja?

²⁴ Müleka sütkaajiraale wane wayuuirua, aja'lajaajiraweeda naya. ²⁵ Je müleka

sü'ülüjaale wane wayuu sümää tü süpüshikat, pa'ünüüwaweerü. ²⁶ Akaajaa Satanás, müleka nujuittirüleje tü yolujaakalüirua sünain nütkaain sümää, oo'ulaajeechi nia suulia aluwatawaa. ²⁷ Nnojotsü süpüla asaajaanüin nükorolo wane wayuu eekai katsüin. Alu'ujasa müleka nüntüle wane ka'ruwarai nünainmüin eekai katsünreein ma'i nuulia, ayamülüneechi

chi wayuukai nütüma, je alü'üjüneerü tü nükorolokot nüma'anajee. Akaajaa tayaka'iya. Süka niyamülüichipain tatüma chi sülaülashikai yoluja, tountüin tayu'lüin yoluja. ²⁸ Shiimain ma'i tü tamakat joolu'u jümüin: Eesü süpüla sülätinnüin saainjala wayuu suulia nütüma Maleiwa. Ja'itakaje mojuin sünüiki nümuin Maleiwa, eesü süpüla sülätinnüin suulia tia'aya. ²⁹ Akaajasa müleka niale chi Naa'inkai Maleiwa mojuin amüin pütchi, müiria nnojolüin alatinnein suulia tü makat, nnojotsü joolu'u je nnojoleerü mapeena", nümakalaka Jesús namüin. ³⁰ Müsü nünüiki Jesús sümüin tü wayuukolüirua süka "Yoluja ne'e" namüin na karalouktamaajanakana nümuin chi Naa'inkai Maleiwa chi niyu'lakai aka yoluja.

Tü niikat je na nuwalayuukana Jesús

³¹ Süntataalakalaka joolu'u tü niikat Jesús namaa na nimüliayuukana. A'atapajüshii naya yala anooipa'a sünain neenakirüin nia süka naashajaweein nümaa. ³² Naapinnakalaka Jesús sütüma tü wattakat saalin wayuu joyotokana nü'ütpa'a:

—Naa tü pükat anooipa'a oo'ulaka na puwalayuukana. Aashajaweeshii pümaa — nümunakalaka.

³³ Asouktüshi Jesús:

—Taküjeerü joolu'u jümüin jaralüin tü teein oo'ulaka jaraliin na tawalayuuin —nümakalaka namüin.

34-35 Je nümakalaka namüin na wayuukana napüshua sünain niirakaain namüin na wayuu joyotokana nü'ütpa'a:

—Tü wayuu “teikat” je na wayuu “tawalayuukana” tamüinjanakana amüin, naya na eekai naa'inrüin waneepia tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai maa aka naairua — nümakalaka Jesús namüin.

4

Süchiki wane mma apünajünakat alu'u

1 O'ttüshi Jesús sünain ekirajaa nüchikua sotpa'a tü palaakat. Shiasa süka wattain saalii tü wayuu okotchajaakalüirua nünainmüin, no'otookalaka sulu'u wane anua sünain nüikkalaain süpüla ekirajaa yalajee shirokujee tü palaakat. **2** Ekirajüshi nia sünain kasa wainma süka sukuappa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma sünain nümüin namüin na wayuukana: “Jaapa tanüiki. **3** Eetaashi wane wayuu apünajüi. O'unüshi sulu'umüin tü niyüüjasekat sünain nijinain tü nuwaüyekat. **4** Eesü waüyee ejituukat sulu'u wopu eere shiküin shia wuchii. **5** Eesü ejituukat sa'aka ipashira eere arülain mma. Osota müsüja'a shia mayaainje arülain tü mmakat. **6** Shiasa susotapa, julumaatüsü sütümä tü ka'ikat süka arülain tü mmakat süpüla tü suuralakat. **7** Eesü ejituukat sa'aka eejatüle paala mojuui keimsesü. Shiasa süsotapa tü mojuuikat süchikua, eweeniraasü sümaa tü pünajütkat. Je oukta müsia tü pünajütkat sütümä tü mojuuikat sümaa machoin sütümä. **8** Alu'usa wane waüyeekat, ejituushi saa'u

mma anasü. Asotüsü, emiyo'ulaasü sünain wattain saalii süchoin. Eesü eekai sujuittirüin apünüin shikii süchon sünainjee waneesia so'u, eesü eekai sujuittirüin aippirua shikii süchon sünainjee wane'eya, je eesü eekai sujuittirüin poloo shikii süchon sünainjee wane'eya", müşhi joo Jesús sümüin tü wayuukolüirua.

⁹ Shiasa kettaapa nünüiki Jesús, nümakalaka namüin: "Chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jüljüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain".

Asakinnüshi Jesús soo'opünaa tü nikirajiakat

¹⁰ Je wanaa sümaa nümüiwain Jesús, asakinnüshi natüma na polookana piammüin nikirajüin je wane wayuuirua nümaajana sünain jamalu'ulüin tü nikirajüitpaket anain süka sukuappa tü kasa e'nnaaajünakat sainküin mma. ¹¹ Nüsouktakalaka Jesús namüin: "Nnojotsü atüjaanüin aa'u paala süchiki nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Otta müşhia joolu'u, o'ttüichipa nia sünain nii'iyatüin shia jümuin jiakana tekirajüinkana. Otta na wane wayukanairua, e'ikünüshii naya ne'e süka sukuappa tü kasa e'nnaaajünakat sainküin mma, ¹² süpülajatü shikeraajüin tü nünüikikat chi Maleiwakai aküjünakat paala sünain maa:

'Ja'itatataairü ma'i naapüin otta ne'rüin,
nnojottataaleerü nayaawatüin aa'u.

Nnojoishii naya anoujeein tanain
süpüla talatirüinjatüin naainjala noulia',
müsü nünüiki Maleiwa".

*Süchiki sünain jamalu'ulüin tü mma
apünajünakat alu'u*

¹³ Nümakalaka Jesús namüin: "Tekirajüinapa jia sünain wane kasa süka sukuaiipa tü kasa e'nnajünakat sainküin mma. Saa'u nnojolüin jiyaawatayaain aa'u tü taküjaipakat jümüin, ḥjamakuaiippaleerü jiyaawatüin aa'u müleka shiale takuaippain tüü sünain ekirajaa jia tachikua'aya? ¹⁴ Chi apünajükai, nia niyaawaseka'aya chi aküjaikai nünüiki Maleiwa sainküin mma. ¹⁵ Tü waüyee ejituukat sulu'u wopu, shia nakuaippa na wayuu eekai naapüin ne'e nünüiki Maleiwa. Akatsa asütünamaatüin tü pütchikat noulia nütüma Satanás suulia nanoujajüin sünain. ¹⁶ Je tü ejituukat sa'aka ipashira, shia nakuaippa na wayuu eekai naapüin sümaa talataa aa'in tü nünükikat Maleiwa aküjünakat namüin. ¹⁷ Müshii aka naya saa'in tü pünajüt julumatakat, süka nanoujain ne'e motso'o. Shiasa ne'rapa müliaa sünainjee tü nanoulakat, oo'ulaa müshi'iya naya suulia anoujaa. ¹⁸ Je tü ejituukat sa'aka eejatüle paala mojuui keimsesü, shia nakuaippa na wayuu eekai naapüin nünüiki Maleiwa. ¹⁹ Akatsa malaüle'erüin naa'in naya sünain anoujaa sükajee shapaaín naa'in saa'u tü katüinjatkät atüma no'u, saa'u tü alateetkat mapeena, je sükajee kachiiruain ma'i naa'in washirüü, tü nnojotkat kalu'uin talataa. ²⁰ Otta tü waüyee ejituukat saa'u mma anasü, shia nakuaippa na wayuu aapakana nünüiki Maleiwa sümaa noonooin sümaa. Koo'omüinsü ma'i namüin na wayuukana aa'inraa kasa anasü, maa

aka tü pünajütkat saa'ukat mma anasü, maa aka eekai sujuittirüin apünün shikii súchon súnainjee waneesia so'u, eekai sujuittirüin aip-pirua shikii súchon súnainjee wane'eya, je eekai sujuittirüin poloo shikii súchon súnainjee wane'eya", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Súchiki wane luusa chuwatsü iipünaa

²¹ Nümakalaka Jesús namüin: "¿Jalasü e'itaanüin wane luusa shipejaanüle? ¿E'itaanüsü cheje suüpünaa wushu? Nnojo. E'itaanüsü eere süpülee luusa süpüla súnakünjatüin kasa süpüshua. ²² Müleka sunujunnüle wane kasa, eweeteerü súchikua. Müsüya aka tü nüchikikat chi Maleiwakai. Ja'itairü nnojolüin aküjünün paala sümüin wayuu sainkün mmakat süpüshua, aküjüneerü joolu'u sümüin. ²³ Chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatünjatüin saa'u tü tekirajakat anain", nümakalaka namüin.

²⁴ Ayatüshi aashajaain Jesús namaa súnain namüin namüin: "Anashii müleka eere jaa'in súnain tü pütchi jaapakat. Müleka jülüjüle jaa'in tü shiimüinkat tekirajakat anain jia, jiyaawateerü aa'u tü tamünjatkat jümüin mapeena. ²⁵ Chi wayuu eekai jülüjain naa'in tü shiimainkat ekirajünakat anain nia, ekirajüneechi nia soo'omüin. Akaajasa chi eekai nnojolüin kasajatüin nümüin tü shiimainkat, asütüneerü nuulia tü ekirajünakat anain nia paala", nümakalaka Jesús namüin.

Sukuaippa tü pünajütkat

²⁶ Aashajaashi joolu'u sümüin tü wattakat saalii wayuu: “¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaiippa wane yüüja eere nüpünajüin wane wayuu sulu'u. ²⁷ Je chi apünajüikai, wanaa sümaa na'atapajüin, ja'itaichi atunküin, maa'aya aka katüle no'u, osotüsia ne'e nujuuna tü nüpünajüinkat je müle'osü shia'aya sünain nnojolüin nütüjaain saa'u jamakuaiappalüin. ²⁸ Eweetüsü shia sümüiwa süle'eru'ujeet mma. Osotüsü palajana tü süpanakat. Eweeta müsia tü süsiikat süchikijee. Je süchiki tü süsiikat, kachon müsia. ²⁹ Oo'ulaka jakütapa tü pünajütkat, ashannüsü süka kettaaitpain sükalia süpüla okotchajünaa”, nümakalaka Jesús namüin.

Süchiki tü sü'ükät “mostaza”

³⁰ Nümakalaka Jesús namüin: “¿Jamüsü, saa'in jümüin, tü nukuaippakat Maleiwa sünain aluwatawaa? ¿Jameerü tanüiki jümüin müleka tekirajüle jia sünain süka sukuaiippa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma? ³¹ Tü nuluwataayakat Maleiwa, müsü aka saa'in sukuaiippa sü'ü tü ‘mostaza’ münakat. Mayaainje jo'uuchechoin ma'i shia wanaa sümaa süpünajünün, ³² osotüsü sütüma wane suu'ulia miyo'u. Müsia nukuaippa Maleiwa sünain aluwatawaa. Mayaainje palitchoin wayuu anoujasü joolu'u, wainmeerü so'uweena wane ka'i”, nümakalaka Jesús namüin.

³³ Müsü nünüiki Jesús sümünin tü wayuukolüirua sünain ekirajaa. Müleka shiyaawatüle saa'u tü nümakat sümünin, ayatshia nia ekirajüin soo'omünin. ³⁴ Tü nikirajakat aka tü wayuukolüirua, shia süka sukuappa tü kasa e'nnaajünakat sainkünin mma. Otta nümüiwa namaa na nikirajüinkana, nüküjain kasain kayaawasein tü naashajaakat achiki.

Niimale'erüin Jesús wane wawai

³⁵ Je motsapa ka'i so'u ka'ikat tia sünain eein Jesús yaa sulu'u tü anuakat,

—Anashii wo'unüle waneemünin sa'ata tü palaakat —nümakalaka Jesús namünin na nikirajüinkana.

³⁶ O'otooshii na nikirajüinkana Jesús sulu'u tü anuakat eere nia joyotüin napüla süpüla o'unaa sulu'u tü anuakat suulia tü wattakat saalin wayuu. O'unüsü wane anuairua nüchiirua. ³⁷ Je süma'inru'u waraittün tü anuakat shirokupünaa tü palaakat natüma na nikirajüinkana, anta müsia joo wane wawai nanainmüin sünain shi'yotüin palaa sulu'umün tü anuakat. ³⁸ Otta müşhia Jesús, atunküshi shiinalu'u tü anuakat saa'u wane ekiipalaa. Narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin:

—Ekirajüikalee, püchijira maala. Ouktüshii taa waya. ¿Jamüshi nnojoika'a pükaaliijayaain waya suulia wüinsirajüin? —namakalaka nümüin.

³⁹ Nüsha'walaakalaka Jesús sünain nüchiajaain tü wawaikat:

—Jimata pia —nümakalaka sümüin.
 Ejimalaa müsia joo tia sütuma nünüiki.
⁴⁰ Nümakalaka Jesús namüin na
 nikirajüinkana:

—¿Jamüshii mmotka'a jia? ¿Jamüshii nnojoli-
 ka'a jünoujüin paala sünain to'tte'erüinjanain
 jia suulia tü wawaikat? —nümakalaka namüin.

⁴¹ Ponokalaka ma'i naa'in na nikirajüinkana
 sünain namüin:

—¿Jaraikai wayuukai chii, kache'ekai amüin
 wawai oo'ulaka tü palaakat?

5

*Ajuittinnüsü watta saalii yolujaairua
 nüle'eru'ujee wane wayuu nütüma Jesús*

¹ Antüsü joolu'u tü anua kalu'ukot Jesús namaan
 na nikirajüinkana waneemüin sa'ata palaakat
 eere kepiain wane wayuuirua kanüliajüsü
 Gadareno. ² Nüshakatapa Jesús sulu'ujee tü an-
 uakat, eejachi nüpüla wane wayuu kale'eru'ushi
 yoluja. Antüshi nünainmüin sa'akajee tü
 amouyuukalüirua. ³⁻⁴ Kepiashi nia sa'aka
 tü amouyuukat. Ja'itaichi kapüin atümaa
 nia süka kaleena sünain nütüna oo'ulaka
 sünain nüsa'a, nüpülaajaapü'ün. Isashi nia
 achikii shii'iree nüta'ünnüin süpüla kapüin nia
 atümaa. ⁵ Warai mapü'ushi nia sa'wai je
 so'uka'i sa'akapünaa amouyuu je soo'opünaa
 uuchi sünain nu'waatüin je sünain nükashalüin
 tü nütakat süka ipa.

⁶ Shiasa ni'raiwa'aya Jesús ka'yatajee,
 awataashi nia nüpanapa sünain nu'wachiraain
 yaa nümülatu'umüin. ⁷⁻⁸ Otta müşia Jesús,

—Pujuittaa nuulia —nümaja amüinrü tü yolujaakat.

Emetutsü joo sünüiki tü yolujaakat nüle'eru'ukat chi wayuukai:

—Jesúsuu, Nüchonka'iya Maleiwa Miyo'ushikai ma'i, ïjamüinjatü takuaippa pütüma? Anakaja pansaale pünüki nu'upala Maleiwa süpüla nnojolüinjatün te'rüin tamüllala pütüma —süchuntakalaka ma'i nümüin.

⁹ —¿Kasaichi pünülia? —nümakalaka Jesús sümüin.

—Watta saalii, münüshii waya —sümakalaka nümüin Jesús.

¹⁰ Achuntüsü ma'i joo tü yolujaakalüirua:

—Nnojo püjütin waya yaajee wattamüin —sümakalaka nümüin Jesús.

¹¹ Eejatü wane püülüküirua wainma ekaajaain maa aka tüsa saa'u wane namüna.

¹² Nachuntuin ma'i na yolujaakana nümüin Jesús:

—Anakaja müleka püjütle waya süle'eru'umüin tia püülükkalüirua —namakalaka.

¹³ —Ju'una jümaarüleen —nümakalaka Jesús namüin.

Ojuitta müsüja tü yolujaakalüirua nüle'eru'ujee chi wayuukai süpüla shikerolüin süle'eru'umüin tü püülükkalüirua. Eejatüja'a maa aka 2.000 püülükü. Apantajaaya müsü saa'ujee tü namünakat shirokumüin tü palaakat. Oo'uwo'utkalaka shia süpüshua.

14 Na arüleejüliikana tü püülükkalüirua, apantajaashii naya sulu'umüin tü pueulokat je sainküin mma sünain aküjaas süchiki tü alatakat. **15** Otta na wayuu aapakana nanüiki sulu'u tü pueulokat, o'unüshii naya nünainmüin Jesús. Je nantapa nünainmüin, ne'rüin chi wayuukai ojuittinna ouliachikai yolujaas, sünain kashe'inchipain nia otta nnojolichipain mainnain, sünain joyotüin nü'ütpa'a Jesús. Eimolojooshii naya ne'rapa nia. **16** Otta na wayuu eejanakana wanaa sümää niiyajünün chi wayuukai, naküja achikichi nia sümüin tü antüsükalüirua je süchiki tü püülükkalüirua. **17** Je na wayuu Gadarenokana, nachuntüin ma'i nümüin Jesús süpüla nu'unüinjachin sulu'ujee tia mmakat.

18 Je wanaa sümää no'otooin Jesús sulu'umüin tü anuakat süpüla ale'ejaa Galileamüin, arütkaashi joo chi ojuittinna ouliachikai yolujaas nünainmüin shii'iree nu'uneein nümaa. **19** Otta müşhia Jesús, niyouktüin süchiki nümaainjachin nia, sünain nümüin nümüin:

—Anashi püle'ejüle püchikua pipialu'umüin sünainmüin tü püpüshikalüirua sünain püküjain süchiki tü kasa anasü naa'inrütipakat chi Maleiwakai püümüin sünain nümüliajün pia —nümakalaka Jesús nümüin. **20** O'unüshi joo chi wayuukai sulu'upünaa tü mma kanüliakat Decápolis sünain aküjaas sümüin wayuu süpüshua süchiki tü kasa anasü naa'inrütipakat Jesús nümüin. Je ponosü ma'i saa'in tü wayuukolüirua tü nüküjakat namüin.

*Wane jintut kato'ulu nütüma Jesús oo'ulaka
wane jierü ayuuisü anasü nütüma*

21 Shiasa mapa, ale'ejüshi Jesús nüchikua waneemün sa'ata tü palaakat. Je chamüin cha'aya, outkajaasü wayuu watta saalin nünainmün sotpa'a palaa. **22** Nüntakalaka wane wayuu kanüliashi Jairo, wane laülaashi sulu'u tü ekirajüleekat tü judíokolüirua. Je ni'rapa Jesús, nüsapainyo'ukashi nia nümülatu'umün sünain **23** nüchuntüin nümüin süka süpüshua naa'in sünain nümüin nümüin:

—Kaalın taya püpüla, amotsojünüsü saa'in tü tachonkot sütüma wane ayuulii. Tatüjaa aa'ulu müleka pu'unüle sünainmün sümaa pi'itaainjatüin pajapü sünain, kateerü o'u süchikua —nümakalaka nümüin Jesús.

24 Nu'unakalaka Jesús sümaa. Wanaa sümaa waraittüin Jesús nipialu'umün Jairo, chentaawasü wayuu watta saalii nünain. **25** Je sa'aka tü wayuukolüirua, eejatü wane jierü ayuuisü. Poloorü piammün juya amülain isha sümüin. **26** Müliasü ma'i saa'in sütüma tü ayuuliikat. Aja'lajaasü tü sünneetsekat so'uinnain tottoolu. Nnojotsü anayaain natüma. Ja'itairü e'rajaanüin sütüma tottoolu wainma, isasia ne'e nachiki tü ayuuliikat. **27** Sütüma sütüjaain naa'u Jesús sünain nütüjain eiyajaa wayuu, amülü'iraasü shia sa'akajee tü wayuukolüirua nünainmün süpüla shipettüin nüshe'in. **28** "Müleka tepettüle ne'e sot nüshe'in, aneerü taya", mapü'üsü saa'in süle'eru'u. **29** Je shipettapa shia, anaitpa, nnojolüitpa amülain isha sümüin. Je sütüjaaitpa

aa'ut sümaa anaitpain shia süka saawalaain
saa'in süle'eru'u.

30 Nütüjaamaata aa'ulu Jesús sünain niyajüitpain wane wayuu. Ajununajaashi nia sünain,

—¿Jara epettaka tashe'in? —sünain nümüin sümün tü wayuukolüirua wattakat saalii.

31 —¿Jamüshi “¿Jara epettaka tashe'in?”, pümaka'a? Watt'a'asa saalii wayuu chentaawakat pünain —namakalaka na nikirajüinkana nümüin.

32 Masütaajusai joo Jesús sünain eirakawaa sümün tü wayuukolüirua shii'iree ni'reein tü wayuu epettakat nüshe'in. **33** Sütüjaapa saa'u tü jietkat tü kasa anasü alatüitpaket sümün, sürütkaakalaka nünainmüin Jesús sümaa momoluu sünain süsapainyo'ukain shia nümülatu'umüin. Süküjakalaka nümün sünain shiain epettiin tü nüshe'inkat je sünain anaitpain shia nütüma. **34** Nümakalaka Jesús sümün:

—Nii waa'iraa, anaitpa pia süka pünoujain tanain. Anasü pu'unüle sünain anain paa'in. Müiria nnojolüin müliaain pia sütüma tü ayuilikat.

35 Wanaa sümaa naashajaain Jesús sümaa tü jietkat, süntakalaka joo wane wayuuirua nipialu'ujeejatü Jairo chi laülaashikai sulu'u tü ekirajüleekat, sünain nümün nümüin:

—Ouktüitpa tü püchonkot. Puu'ulaa suulia peenajaain chi Ekirajüikai.

³⁶ Otta Jesús, nnojotsü jamajatüin nümüin tü aküjünakat natüma na wayuukana. Nümakalaka nümüin Jairo:

—Nnojo piyo'ujaain aa'in. Pünouja ne'e tanain süpüla anainjatüin tü püchonkot.

³⁷ Niyouktakalaka Jesús süpüleerua su'unüinjatüin tü wayuukolüirua nümaa. Na o'unakana nümaa, naya ne'e na nikirajüinkana: Pedro, Jacobo oo'ulaka Juan chi nuwalakai Jacobo. ³⁸ Shiasa nüntapa Jesús nipialu'umüin Jairo, eesü wane wayuuirua a'waatüin ma'i shi'ralu'u saalii tü jintutkot. ³⁹ Je nikerolopa sulu'umüin tü miichikat,

—Nnojo ji'yalajüin. Tü jintutkot, nnojotsü ouktüin, atunküsü ne'e —nümakalaka Jesús sümüin.

⁴⁰ Otta tü wayuukolüirua, süsirajakalaka nüka Jesús sütüma tü nümakat.

Nujuittirakalaka Jesús anooipa'amüin süpüshua tü wayuukolüirua. Naya ne'e ekerotoko nütüma eemüin tü müliashiikat chi sushikai oo'ulaka tü shiikat je na nikirajüinkana eejanakana nümaa. ⁴¹ Naapaakalaka tü jintutkot süka sajapü sünain nümüin sümüin:

—*Talita, kumi.*

(Je tü pütcikat, “Tachee, püchijiraa maala, müshi taya pümuin”, malu'ut.)

⁴² Asha'walaan müsia tü jintutkot sümaa suwara'iraain. (Müitka poloo piammüin juya suuyase.) Ponusü ma'i saa'in tü wayuukolüirua tü shi'rakat. ⁴³ Otta Jesús, nüchuntale'einya saapününjatüin eküülü sümüin tü jintutkot je ni'ita'aleein napüleerua na wayuukana sünain

nnojolüinjatüin na'walakajün süchiki sainküin wayuu.

6

Nnojoishi kachipünaain aa'inyüü Jesús cha'aya Nazaret

¹ Nu'unakalaka Jesús yalajee yala namaa na nikirajüinkana eemüin tü pueulo eejachire nia tepichiiwa'aya. ² Je so'u tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, o'ttushi nia sünain ekirajaa sulu'u tü ekirajüleekat.

—Jarai cheje kekiika atüma chii? —Jarai cheje pülashika atüma süpüla aa'inraa tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa? —müsü wayuu wainma süka ponüin ma'i saa'in tü nümakat Jesús.

³ Otta waneeirua, nnojoishi kasajachin nia namüin. Asakijirawa'ain müşhii:

—Watujaa aa'uchi nia sünain niain chi a'yataaikai sümaa taapüla. Je we'raajüin María tü niikat oo'ulaka Jacobo, José, Judas je Simón na nimüliayuukana. Otta na nüshunuukana, kepiashii yaaya sulu'u tü pueulokat wanaa wamaa —namakalaka.

⁴ Nümakalaka Jesús namüin:

—Tamüshii paala jia: Müinka nüntüle wane nünükimaajachi Maleiwa numainpa'amüin, mojuteechi nia sütüma tü wayuukolüirua je sütüma tü nüpüshikalüirua —müshi namüin süka mojutüin nia natüma.

⁵ Je tü manoulaa eekat nanain na wayuukana cha'aya, süta'ülüin tü kasa anasü naa'inreekat Jesús, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa

nümüiwa. Waneesia ne'e ni'itaain najapü sünain wayuu palitchon süpüla anainjatüin nütüma. ⁶ Je ainkuusü ma'i naa'in Jesús süka manoulain na wayuukana cha'aya.

Aapünüsü laülawaa namüin na polooshiikana piammüin

Shiasa süchikijee tia, o'unüshi Jesús sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua sünain ekirajaa. ⁷ Neenakakalaka na Aluwataaushikana polooshiikana piammüin sünain nüjütüin naya piamaawalin süpüla aküjaan tü nüchikikat. Naapüin laülawaa namüin süpüla ajuittiraa yolujaan suulia wayuu.

⁸ Nümakalaka Jesús namüin:

—Nnojo jülu'üjüin jüshe'in, jimia, jükapateetse, je jünneetse. Waneesia ne'e jülu'üjeerüin wunu'u jüshepü'üjia. ⁹ Nnojo jülu'üjüin suwala'ata jüsapaatse je suwala'ata jüshe'in. ¹⁰ Shiasa wanaa sümaa jüntüin sulu'umüin wane pueulo, nnojolüinjatü jii'iratüin tü miichi jüntakat alu'u palajana. ¹¹ Je müleka nnojoliire kapülain aa'inyüü jia sulu'u wane pueulo je shiyouktünüle tü pütchi jüküjüinjatkat sümüin, ju'unamaata suulia sünain jo'otojooin tü mmakat sünainjee juu'ui jüma'ichikü shiyaawase jümuin: "Nnojotsü wasirüitpain eekai manoujüinyeein ale saa'in ne'e".

¹² No'unakalaka joo na polooshiikana piammüin sulu'upünaa tü pueulokat süpüshua sünain naküjain nüchiki Cristo sümüin wayuu shii'iree shiyaawajaainjatüin suulia saainjala.

13 Nojuittirün wainma yoluja suulia wayuu je anasü suulia ayuulii tü wayuu o'yetünakat aa'u seita natüma.

Süchiki nu'utia naa'in Juan chi owoutisaajükai

14 Otta müşhia Herodes, chi sülaülashikai mma, naapa achikichi Jesús süka wattaitpain nüchiki sainküin mma. Müsü sünüiki wane wayuu nüchiki:

—Chi Jesúskai anülia, nia'aya ne'e naa'in wamüin Juan chi owoutisaajükai, oso'iraataasü eera naa'in süchikijee ouktaa. Müshijese'e pülashin nia süpüla aa'inraa tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa.

15 Shiasa sükjala waneeirua:

—Niataa Elías.

Otta sünüiki wane'eya:

—Niataa wane nünükimaajachi Maleiwa maa aka na nünükimaajana namaiwajanakana.

16 Shiasa naapapa Herodes tia, majataasü naa'in: “¿Nia cheje eera Juan chi tashottirakalinka anulu? ¿Oso'iraasü cheje naa'in eera?”

17-18 Je nüchiki Juan wanaa sümaa nu'utinnünin aa'in paala, müsü mayaa: Eejattaa wane jierü kanüliasü Herodías, tü nu'wayuusekat Herodes. Nu'wayuuse paala Felipe chi nimüliakai. Shiasa nümapü'ükälaka Juan nümüin Herodes: “Nnojotsü anain nu'upala Maleiwa pu'wayuusein tü jierü nu'wayuusekat paala chi pimüliakai”. Je saa'ujee tia, ata'ülinnüşhi Juan nütüma sümaa nüpüreesajün. **19** Shiasa Herodías, su'utiree aa'inchi ma'i Juan, süka

üttüin saa'in nünain. Akaisa isain süchiki
²⁰ süka niyouktajüin sümüin Herodes. Kojutshi
 ma'i Juan nütüma süka nütüjaain saa'u sünain
 naa'inrüin tü nuluwataakat anain Maleiwa je
 sünain nükatannüin nütüma süpüla ni'yataain
 nümüin. Keejiapü'üsü nümüin nünüiki
 mayaainje müin aka kapüleekai shia nümüin.

²¹ Süntakalaka joo wane ka'i ananuwasü
 saa'in sümüin Herodías süpüla su'utirüinjatüin
 naa'in Juan. Eejattaaja wane mi'ira
 nütüma Herodes su'utpünaa nikeraajüin
 juya. Neenajirakalaka sünain tü mi'iraakat na
 laülaayuushiikana oo'ulaka na sülaülashiikana
 surulaat oo'ulaka na sülaülashiikanä tü mmakat
 Galilea. ²²⁻²³ Je shikerolapa tü süchonkot
 Herodías sünain oyonnajaa su'upala tü
 wayuukolüirua, talatüsü ma'i naa'in Herodes
 je napüshua na wayuukana.

Nümakalaka joo Herodes sümüin tü majayütkat:

—Tamüsü paala pia no'upala naairua:
 Püchunta kee'ireekat paa'in. Müleka pücheküle
 süse'eru'upünaa tü mma taluwataakat alu'u,
 pümuinjeerü.

²⁴ Sujuittaakalaka tü majayütkat sünainmüin
 tü shiikat sünain asakiraa:

—¿Kasa cheje paala tachuntaka nümüin? —
 sümakalaka sümüin.

Süsouktakalaka tü shiikat sümüin:

—Puchunta nümüin tü nikiikat Juan chi
 owoutisaajüshikai —sümakalaka.

²⁵ Ale'ejaa müsia tü majayütkat nünainmüin
 Herodes sünain sümüin nümüin:

—Püntira pümata tamüin sulu'u wane pülaata tü nikiikat Juan chi owoutisaajükai.

²⁶ Mojukalaka ma'i naa'in Herodes sütuma tü súchuntakat. Shiasa saa'u pansaaitpain nünüiki sümüin su'upala tü wayuukolüirua, naa'inrüinjatü tü súchuntakat nümüin.
²⁷ Nümakalaka nümüin wane surulaat:

—Pu'una nünainmüin Juan chi püreesashikai püshottaiwa nunulu.

O'una müşhia chi surulaatkai eemüin tü kaatsetkat süpüla naa'inrüinjatüin tü aluwataanakat anain nia. ²⁸ Nüntitkalaka tü nikiikat chi müliashiikai sulu'u wane pülaata sünain naapüin shia sümüin tü súchonkot Herodías. Shi'ikajaakalaka shia sümüin tü shiikat. ²⁹ Otta müşhi'iya na nikirajüinkana Juan natüjaapa saa'u nu'utünün aa'in, antüshii naya sünain asaajaa chi müliashiikai süpüla ne'itaain sulu'umüin wane woowira.

Ekitshi Jesús watta saalii wayuu

³⁰ Ale'ejüshii joo na Aluwataaushikana polooshiikana piammüin nünainmüin Jesús sünain naküjain nümüin súchiki tü kasa naa'inrakat je súchiki tü nekirajakat anain sainküin mma.

³¹ Je süka süntapaayaa sümüin wayuu wainma nünainmüin Jesús namaa na nikirajüinkana, je süka mojunuain namüin eemerawaa otta ekawaa, müşhi Jesús namüin:

—Joo'uya tamaaiwa jia chamüin eere yüütüülin mmakat süpüla jeemeraainjanain —nümakalaka namüin.

³² No'otookoloko namüiwa sulu'u wane anua sünain no'unüin chamüin eemüinre yüütüülin mmakat. ³³ Shiassa tü wattakat ma'i saalii wayuu sütüjaapa naa'u Jesús je na nikirajüinkana sünain no'unüin, o'unüsü sulu'ujee tü pueulokalüirua süpüshua. Awanaajüshii sümaa nantüin nüpüleerua Jesús. ³⁴ Wanaa sümaa nüshakatüin Jesús sulu'ujee tü anuakat, ni'rüin tü wayuu wattakat saalii. Nümüliajakalaka shia süka walakatüin maa aka saa'in anneerü eekai memekeetsein. Nu'ttakalaka sünain ekirajaa shia sünain kasa wainma.

³⁵ Shiasa motsopa ka'ikat, narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin sünain namüin nümüin:

—Ekirajükalee, yüü'üyütüüisü ma'i tü mmakat, je alü'ütsü süpüla shipiyu'ujaain.

³⁶ Anasü müleka püjütüleirua su'unaiwa sulu'umüin tü pueulokalüirua je sainküin shipia wayuu nayalajaiwa tü nekünjatkat — namakalaka nümüin.

³⁷ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Jaapa jiakana nekünin.

Namakalaka nümüin:

—¿Pücheküin süpüleerua wayalajüin tü wattakat saalii eküülü napüla? Ja'itayaakaje palirawalin nekünin, nnojoleerü asetaain naka sujut shi'yataain wayuu so'u mekiisat kashi — namakalaka.

³⁸ —¿Jera pan eekat jüma'ana? Ji'rajaapa jütüjaaiwa saa'u —nümakalaka Jesús.

—Ja'raisü pan je piamasü ne'e jime asijuushi eekat wama'ana —namakalaka natüjaapa saa'u.

39 —Anakaja jüikkale'erüle tü wayuukolüirua saa'u tü alamakat sünain katatawalin naya — nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

40 Naikkalaakalaka na wayuukana sünain ja'raiwalin je polo'owalin shikii. **41** Naapaakalaka joo Jesús tü ja'raisükat pan je tü piamasükat jime. Niirakaakalaka iipünaamüin sünain naapüin analu'ut nümuin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo tü pankat süpüla nottonojünjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. Akaataaja joo sukuaippa tü piamasükat jime nütümaya. **42** Eküshii napüshuale'eya je emirashii sünainjee. **43** Je süchikijee, okotchajünüsü tü napütaalakat natüma na nikirajüinkana, maa aka poloo piammüin katto'ui. **44** Eejana maa aka 5.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua.

Waraittüshi Jesús soo'opünaa tü palaakat

45 Shiasa mapa süchikijee tia, nüjütüin Jesús na nikirajüinkana süpüla no'unüinjanain nüpüleerua. No'otookoloko sulu'u tü anuakat sünain no'unüin namüiwa nüpüleerua waneemüin sa'ata tü palaakat, eemüin tü pueulo kanüliakat Betsaida, süma'inru'u nüpütaain Jesús süpüla tü wayuukolüirua. **46** Shiasa süchikijee nüpütaain süpüla, o'unüshi Jesús nümuwa saa'umüin wane namüna süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa.

47 Je motsapa ka'i, eeshi nia nümuwa saa'u tü namünakat. Otta müsia tü anua kalu'ukot na nikirajüinkana, wattasü shia suulia tü mmakat. **48** Ni'rakalaka na nikirajüinkana

cha'aya pasanain sünain tü palaakat sünain müliain naya sünain apalainkajaa süka katsünin tü jouktaikat napanapa. Shiasa maa aka eeiwa'aya aikat, o'unüshi Jesús nanainmüin na nikirajüinkana sünain waraittün nia soo'opünaa tü palaakat. Alatüshi Jesús sü'ütpünaa tü anuakat. ⁴⁹⁻⁵⁰ Shiasa ne'rapa Jesús sünain waraittün nia soo'opünaa tü palaakat,

—Epeinjaasü kasa wapüla ne'e —namakalaka sünain na'waatün sümaa mmoluu sheema tü ne'rakat.

Nüsouktamaatakalaka Jesús namüin:

—Nnojo mmolüin jia, jüchechera jaa'in. Taya tayakalin —nümakalaka namüin.

⁵¹ No'otookoloko sulu'umüin tü anuakat nanainmüin na nikirajüinkana je ejimalaa müsia tü jouktaikat. Ponokoloko ma'i naa'in na nikirajüinkana tü kasa ne'rakat. ⁵² Otta nnojoliyülia nayaawatün aa'u tü nikirajeekat anain Jesús wanaa sümaa nikirüin tü wayuukalüirua pan, sükajee nnojolüin jülüjüin naa'in jamalu'ulüin tia.

⁵³ Je nantapa waneemüin sa'ata tü palaakat, antüshii naya sulu'umüin wane mma kanüliasü Genesaret. Nasha'wale'etkalaka tü anuakat sotpa'amüin tü palaakat cha'aya.

⁵⁴ Shiasa nashakatapa sulu'ujee tü anuakat, ayaawatünüshi Jesús sütüma tü wayuukolüirua kepiakat cha'aya. ⁵⁵ Suwataakalaka sainküinpünaa tü mmakat sünain süntirüin wayuu eekai ayuulin saa'u suju'lejia nünainmüin Jesús eepünaale nia. ⁵⁶ Je ne'itaain tü ayuuisükalüirua eepünaale

nu'unüin sulu'upünaa tü pueulokalüirua je sainküinpünaa tü mmakat. Je nachuntüin nümüin Jesús shii'iree shia'in nepettüin ne'e na ayuuishiikana sot nüshe'in. Anakalaka nütüma napüshua'aya na eekai nepettüin nüshe'in.

7

Tü nekirajakat anain na fariseokana

¹ Antüshii no'utku na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana chajee Jerusalénjee eemüin Jesús. Akotchajaashii naya süpüla arütkawaa nünainmüin, ² süka ne'nnapü'ün na nikirajüinkana Jesús natüma sünain ekawaa sümaa mo'lojooin najapü, süka shia'in wuleinjatüin atüma sukuaippa wayuu nu'upala Maleiwa naashin. ³ (Oo'ulaka nakuaippa na fariseokana je na wayuu judíokana napüshua, müleka nnojorule no'lojooin najapü süpüla wuleinjatüin nakuaippa nu'upala Maleiwa, nnojoliishii naya eküin. Shia'aya nakuaippa na natuushikanairua napüleerua. ⁴ Tü eküülü nayalajakat metkaaralu'u, müleka nnojorule no'lojooin shia, nnojotsü neküin. Je naa'inrüin wainma nakuaippa na natuushinuukana napüleerua, maa aka no'lojooin iita, amüchi, wushu, oo'ulaka neinasepala.)

⁵ Namakalaka joo na fariseokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana nümüin Jesús:

—¿Jamüshii na pikirajüinkana moonooinka'a naya sümaa tü ekirajünapü'ükät anain waya natüma na watuushinuukana? Nnojoliikalaka no'lojooin najapü süpüla ekaa, maa aka

wayakana, süpüla wuleinjatüin nakuaippa nu'upala Maleiwa —namakalaka nümüin Jesús.

6 Nüsouktakalaka Jesús namünin:

—Alaayuukana cheje ma'i jia. Lotüsü ma'i nünüiki Isaías jüchiki, chi nünükimaajachikai Maleiwa, sünain nümüin mayaa:

“Kojutuyaashi taya natüma na wayuukana süka nanüiki ne'e,

nnojoittaapa'a kojutüin taya natüma süka süpüshua naa'in.

7 Tü namapü'ükat sünain na'waajüin taya naashin,
nnojotsü kasain saamünin tamünin.

Je nekirajüin wayuu sünain pütchi
nale'eru'ujeejatü ne'e,
nnojotsü nekirajüin anain tü taluwataakat
anain”,

müsü nünüiki Maleiwa. **8** Jiyouktüin tü nluwataakat anain Maleiwa süpüla joonoojinjatüin sümaa tü shikirajapü'ükat anain wayuu —nümakalaka Jesús namünin.

9 Müshi Jesús namünin:

—¿Jamakalaka shiaka'a ne'e jaa'irnrüin tü nekirajapü'ükat anain jia na jituushikana, nnojottaapa'a shiain joonooin amaa tü nluwataakat anain Maleiwa? **10** Soto jaa'in sünain juluwataaanünin nütüma Moisés sünain kojutüinjachin jüdüma jüshi oo'ulaka jii, je chi eekai e'rülin wayumünin nümüin nüshi oo'ulaka sümüin nii, o'utinnajachi aa'in nia. **11-12** Otta saashin tü nekirajapü'ükat anain na jituushikana, eeshii süpüla namünin na wayuukana namünin na kachooinkana naya:

"Nnojoleena jia tasülajüin amüin joolu'u süka taapüitpain shia nümüin Maleiwa". ¹³ Je sükajee tia, ju'wanajaaitpa tü nuluwataakat anain Maleiwa sütümajee ju'unüin süchiirua tü nekirajapü'ükat anain na jtuushikana. Je wainma kasa jaa'inrüin eekai müin aka tia — nümakalaka Jesús namüin.

Tü yarüttakat atüma sukuaiippa wayuu no'ulu'u Maleiwa

¹⁴ Nuuneküin Jesús nachikua na wattakana naalii wayuu nünainmüin sünain nümüin namüin:

—Jaapaja jumaala tanüiki jüpüshua jiyaawataiwa saa'u tü tekirajeekat anain jia. ¹⁵ Nnojotsü shiain yarüttüin atüma sukuaiippa wane wayuu nu'upala Maleiwa tü kasa ekerotkat saanükülu'upünaa. Shia yarüttaka atüma sukuaiippa nu'upala Maleiwa tü pütchi mojulu'ut ojuittakat saanükülu'ujee je tü kasa mojusü saa'inrakat. ¹⁶ Chi eekai nüshateein tanüiki, anasü jülüjüle naa'in süpüla niyaawatüinjatüin saa'u tü tekirajakat anain —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁷ Shiasa nu'unapa Jesús suulia tü wattakat saalin wayuu, ekerotshi nia sulu'umüin wane miichi. Nasakirakalaka nia na nikirajüinkana sünain jamalu'ulüin tü nüküjaitpakat achiki sümüin tü wayuukolüirua. ¹⁸⁻¹⁹ Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee:

—¿Nnojoliyütta'aya jiyaawatüin aa'u tü tekirajakat anain jiakanaya? Tamüshii paala jia jüchikua: Tü ekerotokot sulu'upünaa saanükü wane wayuu, süle'eru'umüinjatü ne'e sünain

shiyu'laain süchikua suulia. Nnojotsü yarüttüin nukuaippa nu'upala Maleiwa sütüma süka nnojolüin shikerolüin sulu'umüin tü naa'inkat — nümakalaka namüin.

(Sütüma tü nümakat Jesús, sütüjaaitpa aa'u wayuu sünain anain no'ulu'u Maleiwa tü eküütkat süpüshua süpüla ekünaa.) ²⁰ Ayatshi Jesús aashajaain namüin:

—Tü pütchi mojulu'ut ojuittakat sulu'upünaa jaanükü, je tü kasa mojusü jaa'inrakat, shia yarüttaka atüma jükuappa nu'upala Maleiwa. ²¹ Je müleka yarüttüle naa'in wane wayuu, kachiiruasü naa'in waneeopia kasa mojusü, maa aka a'lujajrawaa akuaippaa sümää wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, maa aka a'lujajaa, maa aka o'utaa saa'in wayuu, maa aka ama'üjawaa sümää wayuu nnojotkat nu'wayuusein otta nnojoikai su'wayuusein, ²² maa aka kachiiruua aa'inyüü washirüü, maa aka kanain aa'inyüü wayuu, maa aka aküjaa alawaa, maa aka yarüttaa aa'inyüü sümää jieyuu, maa aka kachumulaa sükorolo wayuu, maa aka mojaa anüiki sümüin wayuu, maa aka pülaa aa'inyüü suulia wayuu, je maa aka maa'inyuwaa aa'in. ²³ Süpüshua tü aainjalaa eekai müin aka tüü, naa'inruiin na wayuukana süka yarüttüin naa'in. Shia yarüttaka'aya atüma nukuaippa wane wayuu nu'upala Maleiwa —nümakalaka Jesús namüin na nikirajuinkana.

Tü sünoulakat wane wayuu nnojotkat judíoin

24 Shiasa mapa süchikijee tia, o'unüshi Jesús namaa na nikirajüinkana yalajee yala Genesaretjee sulu'umüin tü mmakat kalu'ukot tü pueulokalüirua Tiro oo'ulaka Sidón. Je cha'aya, nikerotakalaka sulu'umüin wane miichi. Niyouktakalaka süchiki sütüjaainjatün wayuu naa'u. Otta isasü nüchiki nunujulaain suulia wayuu nüntapa cha'aya sa'akamüin.

25-26 Eekalaka wane jierü kepiasü cha'aya aashajaasü pütchi griego. Sirofeniciaje'ewat shia. Kale'eru'usü yoluja súchon tü wayuukot. Je sütüjaapa naa'u Jesús sünain nüntüin, antüsü shia nünainmüin sünain süsapainyo'ukain nümülatu'u sünain süchuntüin süka süpüshua saa'in shii'iree nujuittirüinjatün tü yolujaakat suulia tü súchonkot. **27** Nümakalaka Jesús sümüin tü jietkat:

—Emirainjana palajana súchooin wane wayuu. Nnojotsü anain müleka saapünüle tü shiküinjatkot sümüin tü etkalüirua — nümakalaka.

28 Sümakalaka nümüin:

—Aa, shiimüin Ekirajüikalee, ayatapaja'aya ne'e a'lumujüin chi etkai tü ojutuusükot saa'ujee nemeesain na ekaashiikana —sümakalaka.

29 Nümakalaka Jesús sümüin:

—Tamüsü paala pia: Anakaja müleka püle'ejüle pipialu'umüin. Anaitpa tü püchonkot saa'ujee tü pümakat tamüin, ojuittütipa tü yolujaakat suulia.

30 Su'unakalaka joo tü jietkat shipialu'umüin sünain eein süpüla tü súchonkot sulu'u su'ula

sünain anaitpain shia. Nnojolüitpa tü yolujaakat sünain.

Anashi nütüma Jesús wane wayuu manüisai sümaa mache'ein

³¹ Shiasa süchikijee tia, nu'unakalaka Jesús sulu'ujee tü mmakat kalu'ukot tü pueulokat Tiro. Alatüshi nia sulu'upünaa tü pueulokat Sidón süpüla nüntüinjachin eemüin tü palaakat Galilea. Je chajee cha'aya, o'unüshi nia eemüin tü mma kanüliakat Decápolis.

³² Nüntinnakalaka nünainmüin Jesús wane wayuu mache'esai. Kapüleesü nümüin aashajawaa. Nachuntakalaka na wayuu antitshiikana nümüin Jesús shii'ree ni'itaain najapü nünain süpüla anainjachin nia nütüma.

³³ Najattakalaka Jesús chi wayuukai sa'akajee tü wayuukolüirua. Ni'itaakalaka nejepira sulu'u nüche'e chi wayuukai. Nejetakalaka saa'u nejepira sünain nushulerün sünain niyee chi wayuukai. ³⁴ Niirakaakalaka Jesús iipünaamüin nümüin Maleiwa sünain süsanalüin naa'in. Nümakalaka nümüin chi wayuukai: “Efata”. (“Jutata mata püche'e”, malu'ut tia.) ³⁵ Je wanaa ma'i sümaa tia, aapatüjü'iya je analeesia naashajaaya.

³⁶ Otta müşhia Jesús, nüchiajakalaka na wayuukana suulia na'walakajüin süchiki tü ne'rakat. Mayaainje achiajaanüin naya suulia aashajawaa, yoot'ooin müşhii süchiki ³⁷ süka ponoin ma'i naa'in tü ne'rakat. “Anashaatasü ma'i süpüshua tü naa'inrakat Jesús. Chi eekai mache'ein, kache'eshi nütüma. Chi

eekai manülin, kanüishi nütüma”, müşhii naya sünain yoot'o'in namüin sainküin mma.

8

Ekitshi watta saalii wayuu Jesús nüchikua

¹ Sürütkaakalaka wane wayuuirua watta saalii nünainmüin Jesús. Je saa'u nnojolüin eküülü nama'ana, nuunejakalaka joo Jesús na nikirajüinkana nünainmüin sünain nümüin namüin:

² —Tamüliajee amüinrü tü wattakat saalii wayuu süka apünüinrüin ka'i tü kettatkat naa'u sünain tamaain naya. Je aja'lajaaitpa tü nemiakat. ³ Tacheküin süpüleerua neküinjanain nama'ichiki. Müleka tajütüle naya sünain ouktüin jamü, eeshii süpüla nawalejünün wopulu'u, süka eein na'aka wayuu eekai wattajee-jatüin —nümakalaka namüin.

⁴ Namakalaka na nikirajüinkana:

—Nnojotsü kasain eein yaaya. ¿Jala-jeekualüinjatkai wapüla tü eküülü shikajatkat watüma tü wattakat saalii wayuu?

⁵ —¿Jera pan eekat jüma'ana? —nümakalaka Jesús.

—Akaratshisü ne'e pan eekat yaaya — namakalaka ni'ipajee.

⁶ Nuluwataakalaka Jesús tü wattakat saalii wayuu sünain süikkalaainjatüin mmalu'u. Naapaakalaka joo Jesús tü akaratshisükat pan sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshanaajakalaka joo shia süpüla nottonojüinjatüin na nikirajüinkana süka tü

wayuukolüirua. ⁷ Eejatüja'a nama'ana palitchon ne'e jime asijuushiya. Naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u tü jimekalia sünain nüshanaajain shia süpüla nottonojuinjatüin na nikirajüinkana süka tü wayuukolüirua. ⁸ Eküshii naya napüshuale'eya je emirashii sünainjee. Je súchikijee, okotchajünüsü tü napütaalakat natüma na nikirajüinkana, maa aka akaratshi katto'ui. ⁹ Eejana maa aka 4.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua sünain mayaawajuin na jieyuu oo'ulaka na tepichi eejanakana. Je kettaapa shiküin tü wayuukolüirua, nümakalaka Jesús namüin:

—Anashii ju'unüle jipialu'umüin.

¹⁰ Je Jesús, o'otooshi nia namaa na nikirajüinkana sulu'u wane anua sünain o'unaa eemüin wane mma kanüliasü Dalmanuta.

Achuntünayaasü nümüin Jesús naa'inrüin kasa anasıü

¹¹ Nantakalaka na fariseokana nünainmüin Jesús süpüla nasakirayaainjachin nia shii'iree niweetirüin wane pütchi kasalajanajatkat nümüin natüma. Nachuntayaain nümüin naa'inrüinjatüin no'upala wane kasa eekai anashaatain nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü ee'iyatüsüjatkat nukuaippa sünain nüjünalain nia Maleiwa. ¹² Nümakalaka namüin sünain süsanalüin naa'in:

—Aisha'ajaa wayuu naaja'a maa'utpünaa yaa. ¿Jamüsü taa'inreeka'a jütüma wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, tü ee'iyatüsüjatkat takuaippa sünain nüjünalain taya Maleiwa? Shiimüin tü tamakat

jümüin: Nnojoleerü taa'inrüin tü juchuntakat tamün —nämakalaka namün.

¹³ Shiassa sükchikijee tia, nu'unakalaka noulia sünain no'otooin nüchikua sulu'u tü anuakat sünain o'unaa waneemüin sa'ata tü palaakat.

Achiajaanüshii na nikirajüinkana suulia tü nekirajakat anain na fariseokana

¹⁴ Otta na nikirajüinkana Jesús, sotütipa naa'in joolu'u sünain malü'üjain naya pan. Waneesia ne'e eejatkät nama'ana yaa sulu'u tü anuakat. ¹⁵ Nüchiajatalakalaka naya sünain maa namün:

—Jalia jia suulia tü oolojiakat pan nama'anajeejatkät na fariseokana oo'ulaka tü näma'anajeejatkät Herodes —nämakalaka Jesús namün na nikirajüinkana.

¹⁶ Namajiraakalaka sütüma tü nämakat Jesús:

—Shiakajasa'a nämüin süka motüin waa'in tü pankat —namakalaka.

¹⁷ Je sükajee näitäjaain saa'u Jesús tü naashajaajiraakat achiki, müşhi nia namün:

—¿Jamüshii jaashajaajiraaka'a sükchiki sünain nnojolüin pan jüma'ana? ¿Nnojoliyüttaaja'a jiyyawatüin aa'u tü tekirajeekat anain jia? ¿Nnojoliyüttaaja'a jülüjüin jaa'in jamalu'ulüin tü taa'inrakat paala sünain tekirüin wayuu süka tü pankat? ¹⁸ Ja'itaina ko'uin jia, nnojoliishii jia e'rüin. Ja'itaina kache'ein, nnojoliishii jia aapüin. Soto jaa'in wanaa sümaa ¹⁹ tekirüin 5.000 wayuu süka tü ja'raisükät pan. ¿Jera katto'ui tü süpütaalakat? —nämakalaka namün.

—Poloo piammüin —namakalaka.

20 —Je soto jaa'in wanaa sümaa tekirüin 4.000 wayuu süka tü akaratshisükat pan. ¿Jera katto'ui tü süpütaalakat? —nümakalaka namüin.

—Akaratshisü —namakalaka.

21 —¿Nnojoliyyüttaaja'a jiyaawatüin aa'u tü tekirajeekat anain jia? —nümakalaka Jesús namüin.

Anashi wane wayuu mo'usai nütüma Jesús

22 Antüshi Jesús namaa na nikirajüinkana sulu'umüin tü pueulo kanüliakat Betsaida. Süntirakalaka wane wayuuirua wane wayuu mo'usai nünainmüin sünain súchuntüin nümüin shii'ree ni'itaain najapü nünain süpüla anainjachin nia nütüma. **23** Najattakalaka Jesús chi mo'usaikai süka najapü anooipa'a suulia tü pueulokot. Shiasa súchikijee ni'itaain nuwaa sünain no'u chi mo'usaikai sümaa ni'itaain najapü nünain, nüsakirakalaka nia:

—¿Kasa pi'raka, waa'raa?

24 Eirakawa'ain müshi chi wayuukai:

—E'tshi taya wayuu maa aka saa'in wunu'u eekai waralimuuin —nümakalaka nümüin Jesús.

25 Ni'itaakalaka Jesús najapü nüchikua sünain no'u chi wayuukai. Ko'uichipa joolu'u chi mo'usaipü'ükai. Eirakawa'ain müshi nia sünain ja'yain süpüshua nüpüleerua. **26** Nümakalaka Jesús nümüin:

—Anashi pu'unüle pipialu'umüin sünain nnojolüin püküjainjatüin joolu'u püchiki yaa sulu'u tü pueulokat Betsaida —nümakalaka.

Aküjüshi Pedro jaralin Jesús

27 Nu'unakalaka joolu'u Jesús namaa na nikirajüinkana eemüin tü pueulokalüirua cha'aya sulu'u tü mmakat sü'ütpa'a Cesarea de Filipo. Je wopulu'u, nümakalaka Jesús namüin:

—¿Jarai taya saashin tü wayuukolüirua?

28 Nasouktakalaka ni'ipajee:

—“Niataa Juan chi owoutisaajükai”, müsü waneeirua. “Niataa Elías”, eesü makat. “Niataa no'uluku na nünükimaajanakana Maleiwa paala sümaiwa”, eesü makat ne'e —namakalaka nümüin.

29 —Jama jiakana, ¿jarai taya jaajüin? —nümakalaka namüin.

Nüsouktakalaka joo Pedro nümüin:

—Pia Cristoka'aya, chi Nüneekajalakai Maleiwa süpüla o'tte'eraa wayuu —nümakalaka Pedro.

30 Ni'ika aa'inchii joo Jesús na nikirajüinkana sünain nümüin namüin:

—Nnojo jüküjüin tachiki sümuin wayuu sünain tayain Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa —müshi nia namüin.

Aküjüshi Jesús nüchikijraa sünain ouktajchin

31 Nu'ttakalaka Jesús sünain ekirajaa na nikirajüinkana süchiki süpüshua tü aa'inneetkat nüka mapeena sünain nümüin namüin: “Nücheküin chi Maleiwakai süpüleerua müliajinjachin ma'i tayakai, chi Shipayakai Wayuu. Ayouktüneechi taya natüma na laülaayuushiikana naa'u na judíokana, oo'ulaka natüma na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka natüma na

karalouktamaajajanakana. O'utinneeichi aa'in taya natüma. Je so'u apünüin ka'i süchikijee tia, oso'ire'enneechi aa'in taya", nümakalaka namüin. ³² Ja'yashitpa joo tü nünükikat namüin, nnojolüitpa nunujulüin achiki noulia. Najattünakalaka Jesús nütüma Pedro mamüin aka türa süpüla nüchiaainjachin nia.

³³ Nujununujaakalaka Jesús nuulia Pedro sünain niirakaain namüin na nikirajüinkana. Nüchiaajaakalaka Pedro sünain nümüin nümüin:

—Nünükimaajachi pia Satanás, ko'uta ne'e pia toulia. Tü jülüjakat paa'in, püle'eru'ujeejatü ne'e, nnojotsü shiain tü ni'inaajalakat paala chi Maleiwakai tapüleerua —nümakalaka Jesús nümüin Pedro.

³⁴ Neenakakalaka tü wattakat saalin wayuu oo'ulaka na nikirajüinkana nünainmün sünain maa namüin:

—Chi wayuu eekai tamaweein, anakaja müleka nnojorule naa'inrüin tü nüchekakat ne'e nümüwa. Shia anaka alu'u müleka naa'inrüle waneepia tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua, sümaa nnojolüin mmolüin sheema o'utinnaa aa'in saa'u noonooin sümaa tanüiki. ³⁵ Chi eekai niyouktüin taya süka naa'inmajiraweein nukuaippa suulia ouktaa, amülouijeerü nukuaippa süpüshua. Otta chi wayuu eekai naapajiraain nukuaippa süpüla ni'yataainjachin tamüin sünain aküjaa tachiki, mayaashije o'utüneechin aa'in sünainjee tia, ayateechi o'tte'ennüin tatüma. ³⁶⁻³⁷ Maja'a aka chi eekai niyouktüin taya süka washireein nia, amülouijeerü tü nukuaippakat süpüshua,

süka nnojolüin suuntüin tü nuwashirüinkat süpüla su'tte'erüin nia.³⁸ Je maa'ulu yaa, shiimüin sünain kaainjalain wayuu süpüshua je sünain shiyouktüin Maleiwa. Alu'ujasa so'u chi ka'i tale'ejeechikai o'u tayakai, chi Shipayakai Wayuu, chajee eejee chi Tashikai Maleiwa, warattuuleerü tü mmakat, süka eeinjanain na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa tamaa. Je chi eekai nnojolin jamajachin taya nümüin maa'ulu yaa, chi eekai japülin süka tanüiki, nnojoleechi jamajachin tamü'inya so'u ka'ikat tia —nümakalaka Jesús namüin.

9

¹ Ayatshia aashajaain Jesús namüin na nikirajüinkana:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Ana'aya ju'utku jia yaakana maa'ulu yaa nnojoleenakana ouktüin süpülapünaa ji'rüin nu'ttüin Maleiwa sünain aluwatawaa sünain pülashaatain ma'i nia —nümakalaka.

Ee'iranajaasü nukuaippa Jesús

² Je mapa aippirua ka'i süchikijee tia, neenajaakalaka Jesús apünüinshii na nikirajüinkana: Pedro, Jacobo oo'ulaka Juan, süpüla no'unajanain nümaa namüiwa eemüin wane uuchi. Je chamüin cha'aya, ee'iranajaasü nukuaippa Jesús no'upala. ³ Jorottokalaka ma'i nüshe'in sünain alana'aleein sünain kasuuin ma'i maa aka saa'in kuluulu eekai anain ma'i süshijaaya. ⁴ Eweenaa müshi'iya no'upala wane piamashii wayuu sünain naashajaain

nümaa Jesús: nia Elías oo'ulaka Moisés, na nünükimaajanaakana Maleiwa paala sümäiwa.

5 Nümakalaka joo Pedro nümüin Jesús:

—Ekirajükalee, anasü ma'i süka we'rütpain tü kasa alatakat wo'upala. Anasü müleka wakumajüle apünüinsü luma: wane püpüla, wane nüpüla Moisés, je wane nüpüla Elías —müshi nümüin Jesús **6** sünain nnojolüin nütüjaain saa'u tü nümajatkät süka sainkuuin ma'i naa'in sütümäa tü ne'rakat.

7 Wanaa sümäa naashajaain Pedro, eweetalaan müsü wane siruma nanainmün. Süsouktakalaka wane pütchi sa'akajee tü sirumakat: "Anii chi Tachonkai aishikai tapüla. Jüyüü jümata sümüin nünüki", sümakalaka tü pütchikat namün.

8 Eirakaa müshi'iya joo naya sünain nnojoliinapain ne'rüin na piamashii nünükimaajanaakana Maleiwa. Nia'ala Jesús nümüiwa ne'raka.

9 Je wanaa sümäa nashakatüin saa'ujee tü uuchikat, ni'ika aa'inchii Jesús na apünüinshiikana nikirajüin sünain nümüin namün:

—Nnojo jüküjüin süchiki tü kasa ji'rüt pakat wane'ere'eya jüküjüin taso'iraapa aa'in süchikijee ouktüin taya, chi Shipayakai Wayuu —nümakalaka Jesús namün.

10 Noonoo amaat joolu'u tü nuluwataait-pakat anain Jesús naya. Otta asakirajiraashii naya soo'opünaa jamalu'ulüin tü nümakat Jesús sünain "süso'iraainjatüin taa'in" makat.

11 Nasakirakalaka nia:

—¿Jamüshii naküjaka'a na karalouktamaajanakana nüchiki Elías sünain niainjachin antüin palajana nüpüleerua chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa? —namakalaka nümüin.

12 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Shiimün sünain niain Elías antüin palajana nüpüleerua Cristo sünain anouktaa sukuaippa wayuu süpüla kapülainjachin nia naa'in. Otta joolu'u, tasakirüin paala jia: ¿Jamüsü süshajünaka'a paala tachiki tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain mülüainjachin taya sümaa tayouktünün sütüma wayuu?

13 Tamüshii paala jia: Antüichipa Elías, je e'rüliishii wayumün na wayuukana nümüin, maa aka tü sümakat tü ashajuushikat nüchiki paala —nümakalaka Jesús namüin.

Anashi nütüma Jesús wane jintüi kale'eru'ushi yoluja

14 Nantapa nanainmüin na waneeirua nikirajüinkana, ne'rüin wane wayuu karalouktamaajanakana sünain na'ülüjaajiraain namaan pasanain sünain wattu saalii wayuu.

15 Talatakalaka ma'i saa'in tü wayuukolüirua süpüshua'aya shi'rapa Jesús je awataashii naya nünainmüin sünain asakaa.

16 —¿Kasa jü'ülüjaajiraaka achiki namaan? —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

17 Nüsouktakalaka wane wayuu sa'akajee tü wayuukolüirua sünain maa:

—Ekirajüikalee, anii tachon tasaajüin pümuin. Manüisai nia sütüma wane yoluja

nüle'eru'ukot. **18** Müliasü ma'i naa'in wanaa sümaa nu'kchichijaaín sünain nujutuupü'ün mmolu'u sütüma. Komokoinshi naanükülü'u oo'ulaka kepishanasü nai sümaa ichein ma'i nia sütüma. Tachuntayaainje'e namüin na pikirajüinkana shii'iree nayu'leelin tü yolujaakat nuulia. Isasü nachiki —nümakalaka chi wayuukai nümuin Jesús.

19 Nümakalaka Jesús sümuin tü wayuukolüirua süpüshua:

—Jiakana manoujüinyeekana tanain, jia e'rülikana wayumüin tamüin, wattairü süma'a ta'atapajüin jia shii'iree jünoujeein tanain. ¿Joujeena jülaüle'etka aa'in sünain anoujaa? —nümakalaka namüin.

—Püche'era chira püchonkai —nümakalaka nümuin nüshi chi jintüikai.

20 No'unirakalaka chi jintüikai nünainmüin Jesús. Shiasa shi'raiwa'aya Jesús tü yolujaakat, o'kchichijawa'ain müshi chi jintüikai sütüma. Oo'ulaka yalapa nia mmalu'u, apalasijaashi je komokoinshi nia sütüma. **21** Nümakalaka Jesús nümuin nüshi chi jintüikai:

—¿Jerairü sükalia sünain eein nünain tüü?

Nümakalaka chi nüshikai:

—Jo'uuwiwajachia müin nia sütüma.

22 Ojutu'uwaishi nia sütüma so'u siki je shiroku wüin shii'iree su'uteein naa'in. Tachuntüin paala pümuin, müleka painküle pükaalijain waya, pükaalija waya —müshi nia nümuin Jesús.

23 Nümakalaka Jesús nümuin:

—¿Jamüsükai pünüiki tamüin “müleka painküle”, pümakalaka? Chi eekai anoujain

nünain Maleiwa, nnojotsü kasain isain nüchiki —nümakalaka nümüin.

24 Nümakalaka nümüin Jesús:

—Anoujaichipa taya pünain, anakaja pükaalijjüle taya süpüla katsüin tanoula pünain waneepia —müshi.

25 Shiasa ni'rapa Jesús tü wattakat saalin wayuu arütkaain nanainmüin, naa'ayajaakalaka saa'in tü yolujaakat suulia tü saa'inrakat nüka chi jintüikai sünain maa:

—Yolujawaa, pia manüikat atüma wayuu, pia mache'ekat atüma wayuu, pujuitta nuulia chi jintüikai. Nnojo piitaain piantua püchikua —nümakalaka Jesús sümüin.

26 Sujuittakalaka tü yolujaakat sünain su'waatüin. O'kchichijaashaatashi ma'i chi jintüikai sütüma sujuittapa.

—Ouktüichipa nia —sümakalaka wainma tü e'rajüsükälüirua süka müin aka nia nukuaippa wane eekai ouktüin.

27 Naapaakalaka Jesús najapü chi jintüikai süpüla nüsha'wale'erüin nia süka anaichipain joolu'u.

28 Shiasa süchikijee nikerolüin Jesús sulu'u wane miichi, narütkaakalaka na nikirajüinkana nünainmüin namüiwa sünain nasakirüin nia:

—¿Jamüsü nnojotka'a wountüin wayu'lüin tü yolujaakat nuulia? —namakalaka nümüin.

29 —Otta yolujaan eekai müin aka tü tojuittirüitpakat nuulia chi jintüikai, nnojoleerü ojuittüin müleka nnojorule jüchuntüin nümüin Maleiwa sümäa jaamüjin —nümakalaka Jesús namüin.

Aküjüshi Jesús nüchiki süchikua sünain ouktajachin

30 O'unüshi Jesús namaan na nikirajüinkana yalajee yala sulu'upünaa tü mmakat Galilea. Nnojotsü nücheküin süpüleerua sütüjaain wayuu naa'u sünain chain nia, **31** süka nümüwi'a'jeein sünain ekirajaa na nikirajüinkana. Nümakalaka namüin:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, aapüneematüichi ekii taya sajapulu'umüin wane wayuuirua. O'utinneeichi aa'in taya natüma. Je so'u apünüin ka'i süchikijee tia, oso'ire'enneeichi aa'in taya —nümakalaka namüin.

32 Otta na nikirajüinkana, nnojotsü nayaawatüin aa'u tü nümakat namüin. Je eimolojooshii ne'e naya seema nasakirüin nia sünain.

Kee'ireesü naa'in laülawaa na nikirajüinkana Jesús

33 Antüshi Jesús namaan na nikirajüinkana sulu'umüin tü pueulokot Capernaum. Je nekerolopa sulu'umüin tü miichikat, nümakalaka namüin:

—¿Kasa jü'ülüjaaka aalii sulu'u tü wopukot?
—müshi.

34 Otta na nikirajüinkana, ko'utüshii naya süka shiimain na'ülüjaain wopulu'u soo'opünaa jaralin miyo'ujachin na'aka sünain aluwatawaa.

35 Nüikkalaakalaka Jesús sünain nuuneküin nünainmüin na polookana piammüin nikirajüin sünain nümüin namüin:

—Chi wayuu eekai nücheküin laülaweein sa'aka wayuu, acheküshi müinjachin aka wane achepchiee sünain jüüjüwaa sümüin wayuu — nümakalaka namüin.

36 Neenajakalaka Jesús wane jintüi nünainmüin pasanain nanain na nikirajüinkana. Naapaakalaka nia nütünalu'umüin sünain maa namüin na nikirajüinkana:

37 —Chi wayuu eekai kamaneein sümüin wane wayuu saa'u nünoujain tanain, maa aka kamaneein taya nümuin jintükai chii, kamaneeshi nia tamü'inya wanaa sümaa. Je saa'u kamaneein nia tamüin, kamaneeshi nia nümuin chi kajünalakai taya'aya —nümakalaka.

Na wane anoujashiikana

38 Nümakalaka Juan:

—Ekirajüikalee, eeshi we'rüin wane wayuu ayujashi yolujaă süle'eru'uje wayuu süka pülashin nia naajüin pütüma. Woo'ule'erakalaka nia suulia süka nnojolin wamaajachin nia —müshi nia nümuin Jesús.

39 —Juu'ulaapa ne'e —nümakalaka Jesús. — Chi eekai naa'inrüin wane kasa anasü, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümuiva, süka pülashin nia naajüin tatüma, nnojoleerü mojuin nünuiki tamüin mapeena. **40** Eekai nnojolin wa'ünüün, wapüshi. **41** Tamüshii paala jia: Chi eekai kamaneein jümüin sünainjee jiain tapüshin, taya Cristokai anülia, maa aka nüsülajüle ne'e wüin jüsün, shiimüin sünain nuwalaajüneechin nütüma Maleiwa sükajee tia —nümakalaka Jesús namüin.

Chi eekai kaainjalain atüma wane anoujashi

42 Nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana: "Müleka kaainjarale sütümä wayuu wane anoujashi, maa aka jiakana, anashi müleka nujutinnüle chia wayukai shirokumün tü palaakat sünain kanutpünaainjachin nia wane ipa miyo'u süpüla wattainjachin nia shiinalu'umün. **43** Jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa paa'inrakat süka pajapü. Anasüje ne'e shiale amüloulin puulia waneesia pajapü sünain pikerolüin nüma'anamün Maleiwa suulia pikerolojuin Hadesmüin sümaa tü piamasükat pajapü, chaa eemüinjachire pujutünüin sa'akamün tü ouktüsükalüirua. **44** Oo'ulaka chamüin cha'aya, mülieerü ma'i wayuu süpüla ka'ikat süpüshua, süka matüjüin ouktaa tü jokomakalüirua sünainkat, je matüjüin ayokujawaa tü sikikat.

45 "Je jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa paa'inrakat eepünaale su'unirüin pia tü puu'uikat. Anasüje ne'e shiale amüloulin puulia waneesia puu'ui sünain pikerolüin nüma'anamün Maleiwa suulia pikerolojuin Hadesmüin sümaa tü piamasükat puu'ui, chaa eemüinjachire pujutünüin sa'akamün tü ouktüsükalüirua. **46** Mülieerü ma'i wayuu cha'aya süpüla ka'ikat süpüshua, süka matüjain ouktaa tü jokomakalüirua sünainkat, je matüjüin ayokujawaa tü sikikat.

47 "Je jalia pia suulia kaainjalaa sükajee tü kasa pi'rakat. Anasüje ne'e shiale amüloulin puulia waneesia po'u sünain pikerolüin nüma'anamün Maleiwa suulia pikerolojuin

Hadesmünin sümaa tü piamasükat po'u, chaa eemüinjachire pujutünün sa'akamünin tü ouktüsükälüirua. ⁴⁸ Mülleerü ma'i wayuu cha'aya süpüla ka'ikat süpüshua, süka matüjain ouktaa tü jokomakalüirua sünainkat, je matüjüin ayokujawaa tü sikikat.

⁴⁹ "Tamüshii paala jia: Maa aka anain asalaa eekai e'ichiijaauhin, aka'aya wayuu süpüshua, aneerü sukuappa müleka shi'rüle müliaa palajana. ⁵⁰ Anasü ma'i tü ichiikat süpüla e'ichiijaayaa. Otta müleka me'ejüle, nnojoleerü kasain saamünin sümüin wayuu. Akaajaa ji-akana, müleka kamaneejiraale jia, akaaliijiraajeena suulia mojujirawaa", nümakalaka Jesús namünin.

10

Ekirajüshi Jesús soo'opünaa akatalawaa suulia a'wayuusee

¹ O'unüshi Jesús chajee sulu'umünin tü mmakat Judea. Je yalajee yala, o'unüshi waneemünin sa'ata tü süchikat Jordán. Süntakalaka wattä saalii wayuu nünainmüin je nikirajüin naya, maa aka nikirajapü'ün paala wayuu.

² Narütkaakalaka waneeirua wayuu fariseo nünainmüin Jesús süpüla nasakirayaainjachin nia shii'iree niweetirüin wane pütchi kasalajana-jatkät nümüin natüma sünain maa:

—¿Anasü müleka nuu'ulaale nu'wayuuse wane wayuu?

³ Nüsouktakalaka Jesús namünin:

—¿Kasa nuluwataaka anain jia Moisés?

4 Namakalaka nümüin:

—Naashin Moisés, müleka nücheküle wane wayuu süpüleerua nuu'ulaain suulia tü nu'wayuusekat, kettaasü ne'e süka naapüin wane karaloukta saapiria süpüla nuu'ulaainjatüin shia. Süchikijee naapüin tü karalouktakat sümüin, eesü süpüla nüjütüin shia nüma'anajee —namakalaka nümüin Jesús.

5 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Müsüja'a tü nümakat Moisés namüin na jutuushinuukana saa'ujee nayouktüin tü nüchekakat chi Maleiwakai napüleerua. **6** Otta paala sümäiwa nükumajaiwa'aya Maleiwa chi wayuukai, nükumajüin wayuu toolo oo'ulaka wayuu jierü. **7** Saa'ujee tia, anashi nujuittüle chi wayuukai nuulia chi nüshikai je suulia tü niikat süpüla ka'wayuusein nia je süpüla kepiainjachin nia sümäa tü nu'wayuusekat saa'u sa'aniraaitpain nukuaippa sümäa. **8** Waneeinapa wayuu naya, nnojoliinapa katata'awain. **9** Tamüshii paala jia: Sa'aniraapa nukuaippa wane wayuu toolo sümäa wane jierü nütüma Maleiwa, nnojotsü anain süpüla sükatajiraanün sütüma wayuu —nümakalaka Jesús namüin.

10 Shiasa süchikijee nikerolüin Jesús sulu'u wane miichi, nasakirüin nia na nikirajüinkana soo'opünaa tüü. **11** Nüsouktakalaka namüin:

—Chi eekai nuu'ulaain suulia nu'wayuuse, müleka ka'wayuusere nia nüchikua, kaain-jalashi suulia tü palajatkät nu'wayuuse. Je kasalajaneerü nümüin nüma'üjaain sümäa tü jeketkat nu'wayuusein. **12** Akaaja'a wane jierüya eekai suu'ulaain nuulia su'wayuuse, müleka

ka'wayuusere shia süchikua, kaainjalasü. Je kasalajaneerü sümün süma'üjaain nümaa chi jekechikai su'wayuusein.

Nümanee Jesús namaa na tepichikana

¹³ Je so'u wane ka'i, antinnüsü wane tepichirua nünainmün Jesúss süpüla ni'itaainjatüin najapü naa'uirua. Otta na nikirajüinkana ne'rapa tia, nachiajaakalaka tü wayuukolüirua. ¹⁴ Niasa Jesúss ni'rapa tia, jashichishi namünin sünain nümuin:

—Kettshi'iya na tepichikana nantaiwa tanainmünin. Maa aka nakuaippa na tepichikana sünain nnojolin kaa'in toulia, müinjatia nakuaippa tamünin na ekeroteekana chaa eere nuluwataain Maleiwa. ¹⁵ Tamüshii paala jia: Chi wayuu eekai nnojolin müin aka naa'in na tepichikana sünain nanoujain tanain, müichia nnojolin ekerotüin eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka Jesúss namünin.

¹⁶ Naapaakalaka na tepichikana nütünu'lumünin sünain ni'itaain najapü naa'u je sünain nüchuntüin nümuin Maleiwa süpüla nii'iyatüinjatüin na'anasia namünin.

Chi ekeroteechikai eere nuluwataain Maleiwa

¹⁷ Shiasa nu'unalaaiwa'aya ne'e Jesúss mamünin aka türa, nuwataakalaka wane wayuu nünainmünin sünain nüsapainyo'ukain nia nümülatu'u sünain nümuin nümuin:

—Ekirajükalee, pia anamiakai, ¿kasa taa'inxüinjatka süpüla eeinjachin taya nümaa Maleiwa waneepia? —nümakalaka nümuin Jesúss.

18 Asouktüshi Jesús,

—¿Jamüshi “Pia anamiakai” pümakalaka tamüin? Waneechia Maleiwa niain anamiain. **19** Aashin pütüjaayaain aa'u tü nuluwataakat anain Maleiwa makat mayaa: “Nnojo pu'utuin saa'in wayuu. Nnojo püma'üjaain sümaa wayuu nnojotkat pu'wayuusein otta nnojoikai pu'wayuusein. Nnojo pu'luwajüin sükorolo wayuu. Nnojo püküjüin alawaa süchiki wane wayuu. Nnojo pi'ike'erüin wayuu. Kojutünjatü pütüma püi je püshi”, müsü tü pütchikat — nümakalaka Jesús nümuin.

20 —Ekirajüikalee, taa'inratüjütsa'aya tia süpüshuale'eya tepichiwi'aaya taya ja'itakaje maa'utpünaa yaa —nümakalaka nümuin Jesús.

21 Niirakaakalaka Jesús nümuin. Süka nümlilialüin nia naa'inyaka, nümakalaka nümuin:

—Che'ojaayülia wane kasa paa'inrajatkot. Anakaja puikküle tü pukorolokot süpüshua süpüla püsüla jüinjatüin tü süliakat sümuin wayuu eekai mojuin. Kee'irakeerü pümuin shia iipünaamüin cha'aya eere Maleiwakai. Je paa'inrapa tia, ale'ejeechi pia püchikua tanainmüin süpüla tamaain pia —nümakalaka Jesús nümuin.

22 Je chi wayuukai sütümajee tü nümakat Jesús nümuin, o'unüshi nüma'anajee sünain mojuin ma'i naa'in süka washirüin ma'i nia.

23 Eirakaashi joolu'u Jesús namüin na nikirajüinkana sünain maa namüin:

—Kapüleesü ma'i ekerotoo sümünin wayuu washirü cha'aya eemüinre nuluwataain Maleiwa —nümakalaka.

²⁴ Je na nikirajüinkana, patatsü ma'i naa'in sütüma tü nümakat namüin. Otta müşhia Jesús, müşhi nia nüchikua:

—Tawalayuwaa, chi wayuu eekai ataralaain sümaa tü nuwashirüinkat, kapüleejeerü ma'i nümünin ekerotoo cha'aya eemüinre nuluwataain Maleiwa. ²⁵ Mapüleesat süpüleerua shikerotüin wane “camello” so'ulu'upünaa wane wutia suuliale'eya shikerotüin wane wayuu washirü cha'aya eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka namüin.

²⁶ Patatsü ma'i naa'in na nikirajüinkana sütüma tü nümakat Jesús.

—Isasüja'a sümata nüchiki nu'ttaainjachin wane wayuu —namajiraakalaka.

²⁷ Eirakaashi joo Jesús namüin sünain maa namüin:

—Tü kasa isakat süchiki wayuu, nnojotsü kapüleein nümünin Maleiwa.

²⁸ Müshi joo Pedro nümünin Jesús:

—Wapütüin süpüshua tü kasa eejatkät wama'ana süpüla yaainjanain waya pümaa.

²⁹ Nüsouktakalaka Jesús:

—Shiimün tü tamakat jümünin, chi wayuu eekai nüpütüin nipia, nuwalayuu, nüshi, nii, nüchonnii, je na'apainse shiale saa'u nünoujain tanain je süpüleerua aküjaat tachiki, ³⁰ alana'aleejeeria tü aapüneetkat nümünin, maa aka polootua shikii suulia tü kasa nüpütakat. Akaweria jümünin jiakana, aapüneerü

jümüin miichi, juwalayuu, jii, jüchonnii, je ja'apainseirua, mayaainje'e müliaijnanain jia sütüma wayuu saa'ujee tü jünoulakat. Je eejeena jia nümaa Maleiwa waneepia saa'u shii'iranajaaushin jaa'in. ³¹ Tamüshii paala jia: Ja'itaina mojutün na anoujashiikkana sütüma wayuu maa'ulu yaa, ekeroleenapaja'a naya nüma'anamüin Maleiwa so'u wane ka'i. Akaajasa na manoujainsaliikana, ja'itayaashiije kojutün sütüma wayuu maa'utpünaa yaa, nnojoleena kasajanain nümuin Maleiwa so'u ka'ikat tia —nümakalaka Jesús namüin.

Aküjüshi Jesús nüchikua nüchiki sünain nu'utinnajachin aa'in

³² O'unüshija'a joolu'u Jesús Jerusalénmüin namaa na nikirajüinkana oo'ulaka sümaa wane wayuuirua. Napüleeruashi nia. Ayo'ujaasü naa'in nayakana süka masütaajuin Jesús sünain o'unaa Jerusalénmüin. Nuunejakalaka Jesús na nikirajüinkana nünainmüin, na polookana piammüin namüiwa, süpüla nüküjainjatün süchikua namüin süchiki tü aa'innajatkät nüka. ³³ Müshi nia namüin: "O'unajana joolu'u waya Jerusalénmüin, je tayakai chi Shipayakai Wayuu, aapüneematüichi ekii taya najapulu'umüin na laülaayuushiikkana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana. 'Anashi nu'utinnüle aa'in süka kaainjaralin ma'i nia', meena naya tachiki sünain naapüin taya najapulu'umüin na gentilekana. ³⁴ Je naairua, neme'erainpaleechi taya sünain nejeteenain taa'u sümaa na'yaateechin taya.

Je süchikijee tia, no'utireechi aa'in taya. Otta nu'unnaa chi apünüinkai ka'i süchikijee tia, oso'iraajeerü taa'in", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Jacobo oo'ulaka Juan, achuntüshii wane kasa nümüin Jesús

³⁵ Je Jacobo oo'ulaka Juan, na nüchonniikana Zebedeo, arütkaashii naya joolu'u nünainmüin Jesús sünain maa nümüin:

—Ekirajükalee, anashi paa'inrüle wamüin tü wachunteekat püümüin —namakalaka nümüin Jesús.

³⁶ Nüsakirakalaka Jesús naya:

—¿Kasa kee'ireeka jaa'in taa'inrüin jümüin?

³⁷ Nasouktakalaka nümüin:

—Wacheküin süpüleerua püikkale'erüin waya pa'ato'u cha'aya eejnachire puluwataain, wane pikialu'ujee oo'ulaka wane pipe'eru'ujee —namakalaka nümüin Jesús.

³⁸ Nümakalaka joolu'u Jesús namüin:

—Nnojotsü jütüjaain aa'u tü juchuntakat. ¿Ju-unteeräjasa'aya jülatirüin tü müliaa te'reetkat? ¿Yapeenajasa'aya jia süpüla ju'utinnüin aa'in maa aka tayakai? —müshi nia namüin.

³⁹ —Aa, wounteerü —namakalaka nümüin Jesús.

Nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin sünain ji'rüinjatüin müliaa maa aka tayakai je sünain ju'utinnajanain aa'in maa aka tayakai. ⁴⁰ Otta nnojoishi laülaain taya süpüla taikkale'erüinjanain jia tekialu'ujee oo'ulaka tepe'eru'ujee. Napülajatü

na kamüinjanakana tia —nümakalaka Jesús namüin.

⁴¹ Shiasa na polooshiikana nikirajüin, natüjaapa saa'u tü nachuntakat, aashichijaashii naya namüin Jacobo je Juan süsälajee tia. ⁴² Neenajakalaka Jesús napüshua na nikirajüinkana nünainmüin sünain nümüin namüin:

—Na laülaashiikana naa'u na gentilekana, naluwataain naya pejeewa. ⁴³ Otta jukuaippa jiakana, nnojotsü müinjatüin. Chi wayuu laülawekai ja'aka, acheküshi jüüjüünjachin jümüin jüpüshua. ⁴⁴ Akaajaa chi wayuu eekai nücheküin süpüleerua miyo'weein ja'aka, acheküshi niainjachin jüüjüüin jümüin jüpüshua. ⁴⁵ Maa aka tayakai, chi Shipayakai Wayuu, nnojoishi antüshin taya süpüla shi'yataainjatüin wayuu tamüin, alu'ujasa süpüla ta'yataainjachin sümüin wayuu, je süpüla taashinjatüin wayuu wainma suulia saainjala sünainjee ouktüin taya saa'u —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Anashi wane mo'usai nütüma Jesús

⁴⁶ Nüntapünaakalaka Jesús namaan na nikirajüinkana sulu'u tü pueulo kanüliakat Jericó. Je nujuittapa sulu'ujee sümaa wayuu wattä saalin, eejachi joyotüin wane wayuu mo'usai sotpa'a tü wopukot sünain ajulija'alaa, Bartimeo nünülia, nüchon Timeo. ⁴⁷ Shiasa nütüjaapa saa'u sünain niain Jesús Nazaretje'ewaikai alatüin, o'ttüshi sünain a'waataa:

—Jesúsuu, Nülüinkai David, pümöliaja taya.

⁴⁸ Shiasa wainma wayuu,

—Kaseesü pikiisa —müsü nümüin.
 Otta niakai, masütaajusai sünain a'waataa:
 —Nülüinkai David, pümüliaja taya —müshi.
49 Nüsha'walaakalaka Jesús sünain nümüin
 sümüin tü wayuukolüirua:
 —Juuneja tamüin nia —müshi.
50 Nounejakalaka chi mo'usaikai sünain maa:
 —Talata paa'in, püsha'walaa, nuunejüin pia
 Jesús —namakalaka nümüin.
 Nüpütapünaain tü nüshe'inpalaajanakat
 sünain nüsha'walaain nünaainmüin Jesús.
51 Nümakalaka Jesús nümüin:
 —¿Kasa püchekaka taa'irnrüin pümüin?
 —Senyotkalee, anashi müleka ko'ule taya —
 nümakalaka chi mo'usaikai nümüin Jesús.
52 Asouktüshi Jesús:
 —Ko'uichipa pia joolu'u saa'u pünoula —
 nümakalaka nümüin.
 Ko'u müşhija nia. Je süchikijee tia, o'unüshi
 nümaa Jesús.

11

Kantiashi talataa Jesús Jerusalénmüin

1 Je nülü'ülapa Jesús namaan na nikirajüinkana
 sünainmüin Jerusalén, antüshii naya sü'ütpa'a
 tü pueulokat Betfagé oo'ulaka Betania,
 peje sünain tü wutai kanüliakat Olivos.
 Nüjütakalaka piamashii na nikirajüinkana
 nüpüleerua, **2** sünain nümüin namüin:
 —Ju'una samüin eemüin tüsa pueulokat.
 Jikerolapa sulu'umüin, ji'reechi kapüin
 wane püliüküchon sareerü. Jüsiwateerü tü

nüpükat süpüla jajattüin nia tamüin yaamüin.
³ Je müleka “¿Jamüinjatü jüsiwataka'a tü nüpükat?”, sümüle wayuu jümuin, “Che'ojaashi nümüin chi Senyotkai je nüjütiramaateechi yaamüin nüchikua”, meena jia sümüin — nümakalaka Jesús namüin.

⁴ No'unakalaka na nikirajüinkana sünain eein napüla wane püliiküchon kapüin sulu'u tü wopukot so'ulu'u wane miichi. Je wanaa sümaa nasiwatüin nüpü chi püliiküchonkai,
⁵ namünakalaka natüma wane wayuuirua sha'washawatshii:

—¿Jamüinjatü jüsiwataka'a tü nüpükat?

⁶ Nasouktakalaka namüin süka tü nümakat paala Jesús namüin.

—Anakaja —namünakalaka.

⁷ Najattakalaka chi püliiküchonkai eemüin Jesús. Ne'itaakalaka tü nashe'inpalajanakat naa'u chi püliiküchonkai. Je no'otookalaka Jesús naa'u. ⁸ Awayalayaa müsü süshe'inpalaiana tü wayuukolüirua wattakat saalin nüpüleerua sulu'upünaa tü wopukot. Oo'ulaka waneeirua, ashottüshii alanatüna sulu'ujee yüüja süpüla ne'itaainjatüin shia nüpüla eepünaainjachire nülatüin. Naa'inrüin tüü süpüla nee'iyatüin nujutu nümüin. ⁹ Je tü wayuukolüirua wattakat saalii nüpüleeruajee oo'ulaka nüchiiruajee Jesús, namayaa namakalaka emetut sünain nasaküin:

“Aleluya”.

“Wa'waajüin chi Maleiwakai
 süka nüjütüin wamüin chi antakai
 wanainmüin”.

10 “Anata'aleeshija'a ma'i chii.

Meechi aka nia naa'in chi waterushikai David
sünain aluwatawaa”.

“Aleluya,
wa'waajüin ma'i Maleiwa”.

11 Je nikerolapa Jesús sulu'umüin Jerusalén,
o'unüshi nia sulu'umüin tü a'waajüleekat
Maleiwa. Niirakaakalaka sümüin kasa süpushua
yaa sulu'u. Otta süka motsoin ka'i, nu'unakalaka
chaa sulu'umüin tü pueulokat Betania namaa na
nikirajüinkana, na polooshiikana piammüin.

Nujuitirüin Jesús tü oikkaatkaliirua

12 Shiasa mapa watta'a maalü, sünain
nu'unüin Jesús namaa na nikirajüinkana
sulu'ujee Betania, ouktakalaka nia jamü
wopulu'u. **13** Ni'rapa wane wunu'u kapanasü
kanüliasü “higuera”, nürütkaakalaka
sünainmüin nütüjaaiwa saa'u müleka
kachonle. Je nüntapa sünain tü wunu'ukot,
machonkalaka shia nüpüla, ee'eraaka ne'e
süpana. Nnojoyülia antüin sükalia süpüla
kachonwaa. **14** Nümakalaka sümüin tü
wunu'ukot:

—Müirüja'a pümta mekujuin tü püchonkot
—müshi nia no'upala na nikirajüinkana.

15 Shiasa sükchikjee nüntüin Jesús
Jerusalénmüin, nikerotokalaka sulu'umüin tü
a'waajüleekat Maleiwa. Eesü nüpüla wane
wayuu oikkaasüirua sünain sükkäain tü
mürüt o'utinnajatkat aa'in nümüin Maleiwa,
je na ayalajüshiikana. Nujuitirakalaka
naya anooipa'amüin. Nujunnajakalaka
nemeesain na a'wanajaaliikana neerü oo'ulaka

neinase na oikkaaliikana wuchii toomasü.
16 Je nuu'ule'eruin tü wayuukolüirua suulia
 sülü'üjüin tü sükorolokot sulu'upünaa
 süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa.

17 Nümakalaka sümünin:

—Tü nünüiki Maleiwa ashajuushikat paala
 sumaiwa, müsü mayaa: “Tü tepiakat,
 nachuntiajatü na tapüshikana tamünin
 sainkünjee mmakat süpüshua”, müshi. Otta
 jiakana, saa'u nnojolüin lotüin jukuaippa
 sünain jüikküin tü mürütkat, müsü aka saa'in
 shipia ka'ruwarannuu jüturna tü nipiakat —
 nümakalaka Jesús namünin.

18 Otta na laülaayuushiikana na'akajee na
 sacerdote judiókana oo'ulaka na karalouktamaa-
 janakana, naapapa süchiki tü naa'inrütipakat
 Jesús yala sulu'u tü a'waajüleekat, naasha-
 jaajiraakalaka süchiki kasain naa'inrütijatüin
 süpüla no'utirüin naa'in. Otta kapüleesü
 namünin süka mmolüin naya neema süka ponoin
 saa'in tü wattakat saalii wayuu oushikajaasükat
 nüchiirua tü nikirajakat anain.

19 Je aipa'a, o'unüshi Jesús namaa na nikirajüinkana
 anooipa'a suulia Jerusalén.

Ajulujaasü tü wunu'ukot nüturna Jesús.

20 Shiassa mapa watta'a, sünain nu'unüin Jesús
 namaa na nikirajüinkana, ne'rapünaakalaka
 tü wunu'u higuerakat nü'ülüpjakat amüin Jesús
 paala. Ajulujaasü tü wunu'ukat süpüshua
 suurulanainje'ere'eya. **21** Otta müshia Pedro,
 sotüsü naa'in tü nümakat paala Jesús sümünin tü
 wunu'ukot. Nümakalaka nümünin Jesús:

—Ekirajüikalee, piirakaa, ajulujaaitpa tü wunu'u pü'ülükakat amüin.

²² Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Anakaja jünoujüle nünain chi Maleiwakai.

²³ Shiimain ma'i tü tamakat jümüin: Müleka jümataarüle sümüin wane uuchi "Pülataa yaa-jee yaa shirokumüin tü palaakat", oonoojeerü sümaa jünüiki müleka jünoujüle sümaa nno-jolüin wainmajüin jaa'in. ²⁴ Tamüshii paala jia: Wanaa sümaa juchuntüin nümüin Maleiwa, müleka jünoujüle sünain naa'inrüinjatüin tü jüchuntakat, shiimüin sünain naa'inreerüin.

²⁵ Je wanaa sümaa jaashajaain nümaa chi Maleiwakai, anasü motüle jaa'in tü saainjalakat wayuu eekai kaainjalain juulia. Müleka motüle jaa'in tü saainjalakat, alatinneerü jaainjala juulia ya nütüma chi Jüshikai Maleiwa. ²⁶ Otta müleka nnojorule motüin jaa'in tü saainjalakat, nnojoleeria alatinneerü jaainjala juulia nütüma Maleiwa.

¿Jara laülaaka atüma Jesús?

²⁷ Ale'ejüshi Jesús namaa na nikirajüinkana Jerusalénmüin. Je wanaa sümaa nawaralijaain yaa sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa, arütkaashii nünainmüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana oo'ulaka na laülaashiikana naa'u na judíokana sünain namüin nümüin:

²⁸ —¿Jara koonoloka pia süpüla pujuittirüin anooipa'amüin tü wayuu oikkaatkälüirua? ¿Jara

ke'inaajalaka pia süpüla paa'inrüin shia? — namakalaka nümün.

²⁹ Nüsouktakalaka Jesús ne'ipajee:

—Tasakirüin paala jia'aya. Müleka jüsouktüle tamünin, taküjeerü jümün jaralin e'itaain taya süpüla tojuittirüinjatün anooipa'amün tü wayuu oikkaatkälürua. ³⁰ ¿Jara ke'inaajalaka Juan sünain owoutisaajaa? ¿Shi'inaajala wayuu, niataapa Maleiwa? Jüküja tamün —nümakalaka Jesús namünin.

³¹ Naashajaajiraakalaka namüwi: “Müleka ‘Nia Maleiwa’ wamüle, ‘Jamakalaka nnojoliika'a jünoujain nünüiki?’, meechi nia wamünin. ³² Oo'ulaka mojushii süpüla ‘Wayuu’ wamüinjanain süka nünükimaajachin nia Maleiwa saajüin tü wayuukolürua. Mojushiijerü namünin”, majiraashii naya nujuuna Jesús. ³³ Nasouktakalaka joo nümün Jesús:

—Nnojoishi watüjaain aa'u jaralin ke'inaajalain.

Nümakalaka joo Jesús namünin:

—Nnojoluja'a süpüla taküjin jümün jaralin ke'inaajalain taya —nümakalaka namünin.

12

Nachiki na aa'inmajüliikana wane apain

¹ O'ttushi Jesús sünain ekirajaa tü wayuukolürua süka sukuaiipa tü kasa e'nnakat sainküin mma. Müshi nia: “Eetaalashi wane wayuu kama'anashi wane mma. Nükulaalajakalaka shia süpüla apünajünaa tü wunu'u kachonkot uuwa sulu'u. Je yaa

sulu'u tü na'apainsekat, nükumajakalaka wane ishi süpüla ocho'ulajia súchon tü nüpünajüinkat süpüla wiinoinjatüin shia. Otta nükumajüin wane türroja süpüla e'rajia saa'u tü na'apainsekat.

"Saa'u nu'unajachin wattamüin, naa'inmajirakalaka wane wayuuirua tü nüpünajüinkat. ² Je kettaapa süka'iya tü a'ttieekat süpüla sütpajünün, nüjütün wane nücheppchia nanainmüin na aa'inmajüliikana sünain maa namüin: 'Anakaja juluwataale tamüin süpüshi súchon tü ta'ttia jüketchajalakat, tü tamüinjatkät jüfüma saa'u takoroloin shia'. ³ Otta chi nücheppchiakai, ata'ünnüshi natüma na aa'inmajüliikana súmaa nashe'ejüin ma'i nia. Ajütajaanüshi nia súmaa nnojolüin kasain najapüipain natüma. ⁴ Otta chi ka'apainseshikai súchikijee tia, nüjütakalaka joo wane nücheppchiaya nii'iraka chi wane. A'yaajünataa joo chii natümaya sünain sheewaain nikii natüma. E'rülii ma'i wayumüin naya nümüin. ⁵ Je joolu'u chi ka'apainseshikai, nüjütün wane'eya. O'utünataala aa'in chii natümaya na aa'inmajüliikana. Maleesia süpüshua tü aluwataaushikalüirua. Eesü eekai sheewaain natüma. Eesü eekai no'utüin saa'in.

⁶ "Iraayü'iya wane wayuukai apütaain nüma'ana chi ka'apainseshikai. Nia chi nüchonkai, chi aishikai nüpüla. Nüjütinja'a nia nachirua na nüjütakana paala nanainmüin na aa'inmajüliikana sünain nümüin, 'Nieechi kojutka chi tachonkai natüma', nümakalaka.

⁷ "Nayasa'a na aa'inmajüliikana ne'raiwa'aya

chi nüchonkai nüpanapa, aashajaajiraashii naya: 'Iseeichi chi aapüneechikai amüin tü apainkat. Joo'uya wo'utaiwa naa'in süpüla wayainjanain makatüin apüla shia', müşhii naya. ⁸ Nayu'lakalaka joo nia anooipa'amüin je no'utakalaka naa'in.

⁹ "Tasakirün paala jia: ¿Kaseerü naa'inraka chi ka'apainseshikai naka na aa'inmajüliikana? Shiimün sünain nüle'ejeechin süpüla nu'utüinjatüin saa'in. Je naa'inmajireerü tü na'apainsekat wayuu naatajatü.

¹⁰ "Soto jaa'in tü ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkät Maleiwa:

'Tü ipa ayouktünakat natüma na akumajüliikana miichi,
ekeraajütpa sünain anain ma'i shia süpüla akumajia miichi.

¹¹ Chi e'itaakai tü ipakat, nia Maleiwa.

Je patatsü ma'i waa'in süka we'rüin tü naa'inrakat',
makat".

¹² Otta müşhi'iya na laülaayuushii judíokana, naapapa tü nüküjüitpakat Jesús, nayaawata aa'ulu sünain nayain müin aka naa'in na aa'inmajülii e'rüliikana wayumüin sulu'u tü nüküjaitpakat achiki Jesús. Je sükajee tia, kee'iresü ma'i naa'in nata'üleein Jesús, otta nnojoishi nata'ülüin süka mmolüin naya seema tü wayuu kamalainkat amüin nünüiki Jesús. No'unakalaka ne'e nuulia.

*Asakinnayaashi Jesús soo'opünaa tü neerü
nümüinjatkat chi sülaülashikai mma*

13 Shiasa mapa tia, najütünakalaka nünainmüin Jesús wane fariseokana oo'ulaka wane nümaajanakana Herodes chi sülaülashikai mma, süpüla nasakirayaainjachin nia shii'ree niweetirüin wane pütchi kasalajanainqatkat anainjee nia natüma. **14** Je nantapa nünainmüin Jesús, namakalaka nümüin:

—Ekirajükalee, watüjaaa aa'uchi pia sünain shiimüin tü pümakat sünain ekirajaa tü nuluwataakat anain Maleiwa, je sünain matüjüin pia kachekalaa su'utku wayuu. Wasakiree amüinchi pia sünain wane kasa: ¿Anashiisü saa'in pümuin wawalaajüle tü neerü nümüinjatkat César chi joyotokai cha'aya Roma sünain aluwatawaa saa'u mmakat, **15** nnojottaapa anain? —namakalaka nümüin.

Otta müşhia Jesús, süka niyaawatüin saa'u sünain naa'inreein kasa mojusü nümüin, nümakalaka namüin:

—Jia piamañana o'upünaa, ¿jamüsü juu'ulakeeka'a taa'in süka pütchi shii'ree süsalainjachin taya jütüma? Iche'era tamüin wane neerü kachueera awalaajiapü'ükü nümüin chi sülaülashikai mma, te'raiwa shia —nümakalaka Jesús namüin.

16 Nasaajakalaka tü neetkat nümüin. Nüsakirakalaka naya Jesús:

—¿Jara kayaakuaka tü sünainkat? ¿Jara kanüliamaajachika shian? —nümakalaka namüin.

—Shia niyaakua oo'ulaka nünulia César tü sünainkat —namakalaka nümüin.

17 Nüsouktakalaka Jesús:

—Tamüshii paala jia: Anakaja müleka jaa'irrule tü nuluwataakat anain César otta jaa'irruijnijatü tü nuluwataakat anain Maleiwaya —nümakalaka namüin.

Ponokalaka ma'i naa'in nayakana tü nüsouktiakat Jesús.

Shiimüin ma'i naajüin Jesús tü oso'irawaakat aa'in

¹⁸ Süntakalaka wane wayuuirua judío kanüliasü saduceo nünainmüin Jesús süpüla süsakirayaainjachin nia. Nnojoleerü oso'irawaa aa'inyüü súchikijee ouktaa müsü tü shikirajapü'ükat anain tü wayuukolüirua.

¹⁹ Namakalaka joo nümüin Jesús:

—Ekirajükalee, müsü nünüiki Moisés wamüin sulu'u tü ashajünakat paala: “Müleka ouktüle wane wayuu súmaa machoin nia, anashi müleka niisarüle chi nimüliakai nüchukumüin süpüla kachoojinjatüin tü jietkat nütüma”, müsü. ²⁰ Eetaashijja'a akaratshishii wayuu pawalaawashii. Ka'wayuuseshi chi epayaakai súmaa ouktüin nia machoinwa'aya sümüin tü nu'wayuusekat. Niisatkalaka chi nimüliakai sümüin tü jietkat. ²¹ Ouktataashija chii'iya nnojoiwa'aya kachoin sümüin tü jietkat. Eisattaaja'a joo wane'eya nüchukumüin. ²² Mataaja'a aka nakuaippa napüshua na akaratshishiikana awalayuwaa. Ouktüshii naya sünain machoin sümüin tü jietkat natüma. Je oo'ubo'utpa na su'wayuusekana napüshua, ouktüsü mapa shia nachiiruajee. ²³ Su'wayuuseshii napüshua na akaratshishiikana kataiwa'aya so'u. Wasakiree

amüinchi joo pia soo'opünaa tia: So'u tü ka'ikat suso'iraainjateetkat o'u saa'in wayuu paajüin, ḡjaraleechi ka'wayuuseka tü wayuu ouktama'akat? —namakalaka na saduceokana nümünin Jesús.

24 Nüsouktakalaka Jesús namünin:

—Nnojotsü jiyaawatüin saa'u tü ashajuushikat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa. Je nnojotsü jütüjaain naa'u Maleiwa sünain pülashaatain ma'i nia. “Nnojoleerü oso'irawaa aa'inyüü süchikijee ouktaa”, jümakalaka ne'e. Sükajee tia, nnojotsü lotüin tü jünoujakat.

25 Suso'iraapa saa'in wayuu süchikijee ouktaa, nnojoleerü pa'wayuuseewain, süka meenain aka naya saa'in nakuaippa na aapieekana chakana nüma'ana Maleiwa sümaa ma'wayuusein naya.

26 Jia manoujainsaliikana sünain suso'iraainjatüin saa'in wayuu, soto jaa'in tü nüshajakat achiki paala Moisés soo'opünaa tü nümakat chi Maleiwakai nümünin pasanainjee sünain suwarala tü wunu'u jotüsükat: “Tayakai, Nümaleiwasekai Abraham, Nümaleiwasekai Isaac, Nümaleiwasekai Jacob”, müshi.

27 Tamüshii paala jia: Chi Maleiwakai, nnojoishi Sümaleiwasein wayuu ouktüsü. Sümaleiwase eekai katüin so'u. Shiimüin sünain nnojolüin lotüin tü jünoujakat —nümakalaka Jesús namünin.

Tü che'ojaleekat ma'i süpüla saa'irüin wayuu

28 Antüshi wane wayuu karalouktamaajachi sünain aapajaa nanüiki na wayuu a'ülüjashiikana nümaa Jesús. Saa'u

niyaawatüin saa'u sünain anain ma'i tü nüsouktiakat Jesús, nüsakirayaakalaka nia:

—¿Jarat alana'aleeka sünain anain sa'akajee süpüshua tü nuluwataakat anain waya Moisés?
—nümakalaka nümüin Jesús.

29 Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Tü alana'aleekat sünain anain, müsü mayaa: “Jaapa jiakana Israelkana tüü: Chi Wamaleiwase Aluwataakai, nia nümüiwa sünain Maleiwain. **30** Anashi aire nia püpüla waneepia süka süpüshua paa'in. Anashi jülüjüle paa'in Maleiwa waneepia”. **31** Je eesü wane'eya alana'aleesia ma'i sünain anain, müsü mayaa: “Anasü aire püpüla wayuu süpüshua maa aka alin pia püpüljiraa”. Nnojotsü eein eekai alana'aleein ma'i sünain anain suulia tüü sa'akajee süpüshua tü nuluwataakat anain waya Moisés —nümakalaka Jesús nümüin.

32 Nümakalaka chi wayuukai nümüin Jesús:

—Ekirajükalee, shiimüin tü pümüitpakat sünain “Chi Wamaleiwase, nia nümüiwa sünain Maleiwain”, sünain pümüin. **33** Je shiimüin tü pünükikat sünain niainjachin alin wapüla chi Maleiwakai süka süpüshua waa'in, je sünain jülüjüin waa'in Maleiwa waneepia. Je shiimüin tü pümakat sünain alinjatüin wapüla wayuu süpüshua maa aka alin waya wapüljiraa. Alana'aleesia ma'i tüuirua suuliale'eya waapüin mürüt nümüin Maleiwa, tü o'utünakat aa'in watüma —nümakalaka nümüin Jesús.

34 Nütüjaachipa aa'u Jesús chi wayuukai sünain lotüin nünüiki, nümakalaka nümüin:

—Yapashi pia süpüla pu'ttuin sünain anoujaa tanain süpüla pikerolüinjachin eemüinre nluwataain Maleiwa —nümakalaka nümüin.

Je súchikjee tia, mmotsü wayuu sheema asakiraa Jesús sünain wane kasa.

Asakinnüshii na wayukana nütüma Jesús

³⁵ Wanaa sümaa nikirajüin Jesús sulu'u paatia tü a'waajüleekat Maleiwa, nüsakirakalaka na wayuu akotchajaakana nünainmüin:

—Naashin na karalouktamaajanakana, chi Cristokai anülia, nuu'uliwo'ulaa ne'e David. ¿Jamüsü namaka'a tia? ³⁶ Soto jaa'in nünüiki David, tü nümakat paala nütüma chi Naa'inkai Maleiwa sünain maa:

“Müshi chi Maleiwakai nümüin chi Tasenyotsekai:

‘Kojutshaatashi pia tatüma.

Püikkalaa puluwataaiwa tekialu'ujee.

So'u wane ka'i, tayamüleerü tü pü'ünükälüirua süpüla malainjatüin shiairua püpüla’”.

³⁷ “Tasenyotsekai” nümüleje'e David nümüin Cristo, ¿jamakuaiippalinjachi nuu'uliwo'ulaaka'a ne'e nia? —nümakalaka Jesús namüin.

Shiasa tü wattakat saalii wayuu, talatüsü ma'i saa'in sütüma nünüiki.

Nüchiajaain Jesús na nikirajüinkana noulia na laülaayuu judíokana

³⁸ Mapü'üshi Jesús sünain ekirajaa: “Jalia jia suulia ashataa nakuaiippa na karalouktamaajanakana waraitteekana ma'i aa'in cha'aya metkaaralu'upünaa sünain

kashe'iin naya kuluulu anasü shii'iree nasaküneein sütüma wayuu. ³⁹ Je sulu'u tü ekirajüleekat je sünain wane mi'iraa, ojoyolooshii naya na'aka na laülaayuukana süpüla kojutüinjanain naya sütüma wayuu. ⁴⁰ Otta e'ike'etshii wayuu eekai ouktün su'wayuuse shii'iree naapaweein sükorolo. Je sükchikijee, kama'ashii naya sünain nachuntayaain nümüin Maleiwa su'upala wayuu shii'iree kojuteein naya sütüma. Alana'aleejeeria ma'i sünain süsalain naya nütüma Maleiwa saalijee tia".

Tü asülajuushikat sütüma wane wayuu oukta a'wayuuset

⁴¹ Nüikkalaakalaka Jesús yala peje sünain tü kojon ejitünakat alu'u tü neerü asülajününjatkat nümüin Maleiwa. Ni'rakalaka tü wayuukolüirua sünain ejitaa sünneetse sulu'u. Ni'rüin wayuu wainma eekai nejituin wainma neerü yaa sulu'u süka washinnuin naya. ⁴² Süntakalaka wane wayuu müliasü oukta a'wayuuset. Shijitakalaka piamasü neerü kachueerachen ne'e.

⁴³ Neenajaakalaka Jesús na nikirajüinkana nünainmüin sünain maa namüin:

—Tamüshii paala jia: Alana'aleesia ma'i nümüin Maleiwa tü shijitakat tü wayuukot oukta a'wayuusetkat suuliale'eya tü shijitakat tü wayuukolüirua süpüshua. ⁴⁴ Na washinnuukana, nejituin tü süpütaalakat nanneetse. Alu'usa shiakat, mayaainje müliain ma'i, shijitüin süpüshua tü sünneetse süma'anajatkat — nümakalaka Jesús namüin.

13

*Tü kasa ee'iyataainjatkat süpülapünaa ni-
itaain Cristo*

¹ Shiasa nujuittaapa Jesús sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa, wanaa sümaa eein naya anooipa'a, nümakalaka wane chi nikirajüinkai nümüin:

—Ekirajükalee, piirakaa sümün tü a'waajüleekat Maleiwa, anashaatasü ma'i shia, je miyo'u ma'i tü ipakalüirua akumajuushikat aka shia.

² Nümakalaka Jesús nümüin,

—¿Ponosü ma'i jaa'in tü a'waajüleekat? Süpüshua türa ipa ji'rakat joo müinma'a yaa, ajuttinneerü shia mmolu'umüin sünain süsolojüneerüin so'uweena wane ka'i — nümakalaka namüin.

³ Shiasa nantapa sünainmüin tü wutai kanüliakat Olivos ka'yatajeekat suulia tü a'waajüleekat, wanaa sümaa joyotüin Jesús cha'aya, arütkaashi Pedro, Jacobo, Juan oo'ulaka Andrés namüiwa nünainmüin süpüla nasakirüin nia: ⁴ “¿Joujaleerü sujuttinnaka tü a'waajüleekat Maleiwa? ¿Je kasa shiyaawaseetka wamüin süpüla watüjaainjatüin saa'u sünain sülü'ülün sükalia süpüla shikeraajüinjatüin süpüshua tü püküjakat wamüin?”, namakalaka nümüin.

⁵⁻⁶ Nümakalaka Jesús namüin: “Anteerü wayuu wainma sünain maa: ‘Taya'aya Cristokai’, meena. Pülashii naya nütüma Maleiwa naashin. Jalia jia suulia anouja'alaa na'alain na wayuukana maa aka sünoujeerüin

wayuu wainma nanain. ⁷ Ja'itaina jia aapüin súchiki kasachiki sainküin mmakat süpüshua, nnojo jainkuuin aa'in sütüma. Ja'itakaje tiairua, nnojotsü shiain shiyaawasein sünain süntüitpain tü ka'i saja'lajaainjatkat o'u kasakat süpüshua. Alatüinjatia ne'e kasa eekai müin aka tüü süpülapünaa süntüin ka'ikat tia. ⁸ Atkaajiraajeerü wayuu sainküin mmakat süpüshua. Mülieberü ma'i saa'in wayuu sütüma jamü je sütüma ayuulii sainküin mma. Je akutkujaweerü tü mmakat sainküin mma. Je süpüshua tü müliaa shi'reetkat wayuu süpülapünaa teweetüin tayakai, meerü aka su'ttakai saalin jo'uu sümüin jieyuu.

⁹ "Jalia jia, süka jüta'ülinneenain süpüla aapünaa ekii namüin na laülaayuukana je süka ji'yaatinneenain sulu'u tü ekirajüleekat tü judíokolüirua. Saalijee jünoujain tanain, asha'wale'enneena jia namülatu'u na sülaülashiikana mma oo'ulaka namülatu'u na aluwataashiikana saa'u wayuu süpüla jüsouktüinjanain namüin saa'u tü jünoulakat. Je wanaa sümaa jüsha'wale'ennüin namülatu'u, jüküjinjatü tachiki namüin. ¹⁰ Süpülapünaa süntüin tü ka'i saja'lajaainjatkat o'u kasakat süpüshua, aküjüneerü tachiki tayakai, chi O'tte'erüikai, sümüin wayuu sainküin mmakat süpüshua. ¹¹ Je so'uweena tü ka'i jüta'ünneenakat o'u süpüla jüsha'wale'ennüin namülatu'u na laülaashiikana, nnojo jüshapataain aa'in saa'u tü jüsouktüinjatkat aka namüin. Aapüneerü jümüin so'u ma'i ka'ikat tia tü pütchi jümüinjatkat namüin. Otta

tü pütchi jüsouktüinjatkat aka, nnojoleerü jüle'eru'ujeejatün, aapüneerü shia jümüin nütüma chi Naa'inkai Maleiwa.

¹² "Je sukuaiippainjatkat wayuu so'u ka'ikat tia, aapüneerü ekii süpüla ouktaa natüma na suwalayuukana je nütüma chi süshikai. Eejeena wayuu eekai ne'nñuin amüin sütümä nachooin súmaa no'utinnuin aa'in natüma. ¹³ A'ürülaajeerü saa'in wayuu süpushua jünain saalijee jünoujain tanain. Otta jia, müleka jüchecherüle jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat, ayateena jia o'tte'ennuin tatüma.

¹⁴ "Ji'reerü sha'watüin yaa sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa tü kasa kashüülasü nülerajüinjatkat anainjee Maleiwa tü a'waajüleekat, tü ashajünakat achiki paala nütüma Daniel chi nünükimaajachikai Maleiwa. (Jia aashaje'erakana tü tashajakat, anakaja jiyaawatüle saa'u.) Je so'uweena ka'ikat tia, na wayuu kepiakana sulu'u tü mmakat Judea, anakaja müleka na'luwataale sa'akamüin tü uuchikat süpüla nanujulaainjanain cha'aya.

¹⁵ Chi wayuu joyotokoi sheemioshi tü nipiakat so'u ka'ikat tia, nnojoi nikerolüin paülü'ümüin süpüla nükotchajaain nükorolo.

¹⁶ Otta chi wayuu eekai ni'yataain sulu'u niyüjjase, anakaja nnojoire nüle'ejüin nipialu'umüin süpüla a'wanajawaa nüshe'in.

¹⁷ 'Aisha'ajaa' meerü tü wayuu eekai ipoolüin je eekai sütulayülüinya súchon so'u ka'ikat tia, süka kapüleejeerüin ma'i süpüleerua awatawaa. ¹⁸ Jüchunta nümüin Maleiwa süpüla nnojolüinjatün sülatüin tüü juyapü.

19 “So'uweena ka'ikat tia, alana'aleejeeria ma'i tü müliaa shi'reetkat wayuu suulia tü shi'rakat wayuu paala sümaiwa süchikijee sükumajünün tü mmakat je suulia tü shi'rakat wayuu maa'ulu yaa. Nnojoleerü wane müliaa eekai müin aka saa'in tia mapeena. **20** Müleka nnojoruleje saawalaain tü müliaakat, aja'lajaweerü wayuu süpüshua sütüma. Akatsa naawale'ereerüin shia Maleiwa naa'ujee na aneekuushikana nütüma.

21 “Je so'uweena ka'ikat tia, müleka jümünüle 'Jiiraka, ichaa Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa cha'aya' je 'Jiiraka, anii nia yaaya', müleka jümünüle, nnojo joonooin sümaa tia. **22** Je so'uweena ka'ikalüirua tia, eweeteechi wayuu eekai 'Taya Cristoka' nümeechin, je eekai 'Taya wane nünüikimaajachikai Maleiwa' nümeechin. Alaayuu ne'e nayairua. Pülashijjeena naya sünain naa'inreerüin tü kasa eekai müin aka saa'in tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa shii'iree nanoujüneen anain sütüma wayuu süpüshua, ja'itashii nnojolüin anoujünün anain natüma na nüneekajalakana Maleiwa. **23** Taküjün jümüin süchiki tü alateetkat nnojolüiwa'aya sülätün süpüla yapainjanain jia süpüla.

24 “So'uweena ka'ikat tia, süchikijee tü müliaakat,

'Epiyuushijaajeechi chi ka'ikai,

je oyokujaweechi chi kashikai,

25 je ojunuwaajeerü tü jolotsükolüirua iipünaajee.

Alanaajaweerü süpüshua'aya tü kasa chakat iipünaa'.

²⁶ "Je shi'reechi taya wayuu, tayakai, chi Shipayakai Wayuu, sünain antaa sa'aka tü sirumakat. Anashaateerü ma'i tü tantiakat, süka tanteechin sünain pülashin je sünain e'itaaushin nütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa wanaa nümaa. ²⁷ Je ajütüneena na aapiee nüma'anajeejanakana Maleiwa süpüla nakotchajüinjatün tü wayuu aneekuushikalüirua nütüma sainküinjee tü mmakat süpüshua'ale.

²⁸ "Soto jaa'in sukuaiippa tü wunu'u 'higuera' münakat. Wanaa sümaa iyotüin süpana tü wunu'ukot, jütüjaan aa'ulu sünain sülü'ülüin süpüla sü'itüin iiwa. ²⁹ Aka'aya ji'rapeena tü taküjaitpakat achiki jümüin, jütüjaweerü aa'u sünain sülü'ülüin ma'i takalia süpüla antaa. ³⁰ Shiimüin ma'i tü tamakat jümüin, alateerü tüü süpülapünaa shi'rüin ouktaa tü wayuu eekat maa'ulu yaa. ³¹ Taso'iree aa'inchii jia joolu'u sünain wane kasa: Mayaainje saja'tteerüin tü kasakat cha'aya iipünaa oo'ulaka yaa mmolu'u so'uweena wane ka'i, tü pütchi tekirajapü'ükat anain jia, ayateerü süpüla ka'ikat süpüshua.

*Matüjaajuu aa'ulu joujaleechin nüle'ejüin
Cristo*

³² "Nnojotsü sütüjaain aa'u wayuu joujaleerüin sülätüin tü taküjaitpakat achiki jümüin. Ja'itakaje na aapiee chakana iipünaa, nnojotsü natüjaain aa'u. Nia ne'e chi Tashikai Maleiwa atüjaaka saa'u nümüiwa. ³³ Je

sükajee tia, anakaja müleka eere jaa'in tapüla tayakai, chi Jüsenyotsekai, süka tale'ejüinjachin tachikua jünainmüin so'uweena wane ka'i matüjaajuukat aa'u jütüma. ³⁴ Meena aka jia saa'in nüchepchiairua wane wayuu naa'inmajiruin tü nükorolokot nüchikiru'u. E'itaanüshii naya süpüla tü a'yataawaakat wane'ewai nakua. Eeshi wane e'itaanüin süpüla eeinjatüin naa'in so'ulu'u tü miichikat süma'inru'u nüle'ejüin chi kepiashikai.

³⁵ “Je sükajee tia, anakaja müleka eere jaa'in tapüla tayakai chi kepiashikai, süka nnojolüin jütüjaain aa'u müleka tale'ejeechire ka'apü aikat, süse'eru'upünaa ai, maalia, je watt'aachon maalü shiale. ³⁶ Antalaa meechi taya. Anasü eere jaa'in waneepia süma'inru'u ja'atapajüin taya suulia tantajüin jaa'u sünain atunkaa. ³⁷ Tü tamüitpakat jümüin, süpülajatü wayuu süpüshua'aya: ‘Ee jumata jaa'in tapüla’”.

14

O'yetünüsü wane “perfume” saa'u nikii Jesús

¹ Che'ojaasü piama ka'i ne'e süpüla su'ttüin tü “Pascuakat”, tü mi'raa süpülajatkat sotüin saa'in wayuu judío wanaa sümaa nojuittinnüin na natuushinuukana sulu'ujee Egipto. (Mi'iraakat tüü, shia tü ekaanapü'ükat anain tü pan ma'akasatkät soolojia.) Je na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana, oo'ulaka na karalouktamaajanakana, aashajaajiraashii naya süchiki tü naa'inrüinjatkat nüka Jesús:

—Anakaja wata'ürüle nia sujuuna wayuu süpüla wo'utirüinjatüin naa'in. ² Otta anasü müleka waa'inrüle tia súchikijee kettaain tü mi'iraakat suulia saashichija'alaain naalin woo'omüin tü wayuukolüirua —mushman naya.

³ Antüshi Jesús sulu'u tü pueulo kanüliakat Betania nipialu'umüin wane wayuu Simón anüliai, chi ayuuishikai paala sütüma aja'ttaa ata. Je wanaa sümaa nikaain Jesús, sürüütkaakalaka nünainmüin wane jierü alü'üjasü wane pachishichon akumajuushi süka ipa kanüliashi "alabastro" kalu'ushi wane "perfume" kojotsü ma'i. Susottakalaka tü shirousekat süpüla shi'yotoinjatüin shia saa'u nikii.

⁴ Otta waneeirua ekaashiikana nümaa, ne'rapa tü saa'inrakat tü jietkat, mojushiisü namüin sünain naashajaajiraain mayaa:

—¿Jamüsü sa'amülajaaka'a tü "perfumekat"?

⁵ Kojutpaja'a ma'i shia. Tü sujutkot, müsü aka shi'yataainjut wane wayuu so'u wane juya. Anasüje müleka suikkünüle süpüla sükaalijia wayuu eekai mäiliain —namajiraakalaka sünain nachiajaain shia.

⁶ Nümakalaka Jesús namüin:

—Juu'ulaa suulia jiyoujün tü jietkat. Anashaatasü ma'i tü saa'inrakat taka. ⁷ Na wayuu mäiliakana, eejeena jümaa waneepia süpüla jüsüläjüinjanain namüin. Otta tayakai, süpüläjachire joo taya yaawaa jümaa. ⁸ Sükajee tü, shii'iyatüin tamüin tojut süpülapünaa tojoitünün. ⁹ Tamushman paala jia: Sainküin mma eepünaale sükjüneerüin tachiki tayakai chi O'tte'erükai, ja'yeerü súchiki tü jietkat

süpüla sotüinjatüin saa'in wayuu tü saa'inrakat —nümakalaka Jesús namünin.

10 Otta müşhia Judas Iscariote, napüshi na polooshiikana piammüin Aluwataaushikana, nu'unakalaka nanainmüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana süpüla aapaa nikii Jesús. **11** Je na laülaashiikana, talatakalaka ma'i naa'in sütüma tü nümakat Judas namünin.

—Wawalaajeechi pia müleka pükaalijüle waya sünain ata'ülala Jesús —müsħii nümünin.

Nu'ttakalaka Judas sünain achajawaa sukuaiippa aapaa nikii Jesús.

Tü nümakat Jesús sünain tü ekawaakat shiki-ira "Pascua"

12 Je sünain tü mi'iraakat Pascuakat anülia, tü ekünapü'ükät anain tü pan ma'akasatkat soolojia, antüsü joolu'u tü ka'ikat o'utünakat o'u naa'in wane anneetchon süpüla ekaanaa. Nasakirakalaka na nikirajüinkana:

—¿Jalasü pücheküin süpüleerua wekaain-jatüin tü Pascuakat, wekeraajaiwa shia püpüla? —namakalaka nümünin Jesús.

13 Nüjütakalaka Jesús piamashii nikirajüinkana sünain maa namünin:

—Ju'una yalamüin sulu'umüin tü pueulokat. Eejeechi jüpüla wane wayuu alü'üjüshi amüchi sümaa wüin. Ju'una nüchiirua chi wayukai.

14 Je eemüinre nikerolüin, meena jia nümünin chi nipiajachikai: “Aluwataashi nünüiki chi Ekirajüikai süpüla wasakirüin sünain jaralüin tü paü nikaainjatkat alu'u tü Pascuakat namaa na nikirajüinkana”. **15** Nii'iyateerü jümünin wane

paü miyo'u saa'ujeesü tia miichikat kalu'usü korolo. Anakaja jikettaajüle tü paükat wapüla —nümakalaka Jesús namüin.

16 O'una müşhija joo naya sulu'umüin tü pueulokat. Ayatsia tü nüküjakat achiki Jesús namüin. Nekeraajakalaka tü paükat süpüla neküinjatüin tü Pascuakat yala sulu'u.

17 Shiasa joo aipa'a, nüntakalaka Jesús namaan nikirajüinkana na polooshiikana piammüin eemüin tü miichikat. **18** Je wanaa sümaa naikkalaain sünain ekawaa, nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümuin jia ekaashikana tamaa joolu'u, aapüneechi ekii taya nütüma wane ja'akjee —nümakalaka.

19 Mojukalaka ma'i naa'in na nikirajüinkana sütüma tü nümakat Jesús namüin.

—Kasataalejese nnojolin tayain chia —namakalaka nümüin wane'ewaire nakua.

20 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Chi aapüinjachikai tekii, nieechi waneeshia ja'aka jiakana polooshiikana piammüin, chi acholotitkai tü pankat shiroku tü shirakat asalaa wanaa tamaa. **21** Shiimüin sünain to'utinneechin aa'in maa aka tü ashajünakat paala tachiki tayakai, chi Shipayakai Wayuu. Otta chi aapüinjachikai tekii, alu'uleekaija'a ma'i nia. Anashije nnojolinkale jemelin nia —nümakalaka Jesús namüin.

22 Wanaa sümaa nekaain, naapaakalaka Jesús wane pan sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Nüshaletakalaka shi'ipawalin

shia namün na nikirajüinkana, sünain nümüin namün;

—Jaapaa jikaiwa tü pankat. Maa aka taapüin joolu'u jümüin tü pankat, meechia taya sünain aapajiraain tekii jaa'u jiakana —nümakalaka Jesúš namüin.

²³ Naapaakalaka joo Jesús wane iita kalu'usü wiino sünain naapüin analu'ut nümüin Maleiwa saa'u. Naapakalaka shia namüin na nikirajuinkana süpüla nasüin shia napüshua wane'ewai nakua. ²⁴ Nümakalaka namüin:

—Asüüshikat tüü, müsü aka sukuaippa tü tasha amülainjatkat süpüla nikeraajüinjatüin chi Maleiwakai tü pütchi jeket pansaatüjütkalia nütüma. ²⁵ Tamüshii paala jia: Je joolu'u yaajee yaa, nnojoleechi taya asüin tüü tachikuwa wane'ere'eya tasüin so'uweena wane ka'i cha'aya nüma'anamüin chi Maleiwakai chaa eere nu-luwataa-in —nümakalaka Jesús namüin.

²⁶ Shiasa sūchikijee nee'irajüin wane jayeechi na'waajakat aka Maleiwa, o'unüshii naya yalajee saa'umüin tü wutai kanüliakat Olivos.

Aattajaweechi Pedro naashin Jesús

27 Je nantapa sünainmün tü wutaikat, nümakalaka Jesús namünin na nikirajüinkana:

—O'neena jia jüpüshua tama'anajee
sünain jüpütüin taya tamüiwa maa aka tü
sümakat paala, tü ashajünakat sulu'u tü
nüchikimaajatkät Maleiwa makat:

"To'uteechi aa'in chi anneetpu'ükai
je su'walakajaweeetkalaka
na'anpeetsekalüürúa". tü

28 Otta shiasa süchikijee suso'iraapa taa'in süchikijee ouktaa, o'uneechi taya jüpüleerua Galileamüin —nümakalaka Jesús namüin.

29 Otta müşhia Pedro, nümakalaka joo nümüin Jesús:

—Mayaashiije napüteechin pia na waneeirua, nnojoreeja'a tapütüinjachin pia pümüwa.

30 Nümakalaka Jesús nümüin:

—Shiimüin tü tamakat pümüin: Süpülapünaa ni'yalajüin wane kaliina piantua so'u aikat tüü, apünüintueechi taya punujulajüin achiki sünain pi'raajüin taya —nümakalaka nümüin.

31 Nümakalaka joo Pedro ni'ipajee:

—Ja'itakaje'e ouktajachin taya pümaa, nnojoreeja'a süpüla taattajaainjachin paa'u — nümakalaka.

Je mayaa müsü joo nanüiki na waneeiruaya nikirajüinkana.

Aashajaashi Jesús nümaa chi Nüshikai

32 Nikerolokalaka Jesús namaan na nikirajüinkana süpümüin wane una'apü kanüliasü Getsemani. Nümakalaka Jesús namüin:

—Anakaja müleka jüikkalaale yaaya süma'inru'u taashajaain nümaa Maleiwa.

33 Neenajaakalaka Pedro oo'ulaka Jacobo je Juan süpüla nümaain. Nu'ttakalaka Jesús sünain mojuin ma'i naa'in **34** sünain nümüin namüin:

—Süpüleeruasü ma'i taa'in tü mojuukat aa'in süpülainshi tü müliaa te'reetkat. Anakaja müleka yaale jia sümaa eein jaa'in — nümakalaka namüin.

³⁵ Nükatalaakalaka joo Jesús noulia mamüin aka tüsa sünain nu'wachiraain mmalu'u sünain nüchuntüin nümüin chi Maleiwakai shii'iree naakateein tü müliaakat nuulia:

³⁶ —Taata Maleiwa, müleka pücheküle, anasüje puu'ule'erüle toulia tü müliaa te'reetkat joolu'u. Akatsa nnojolüin shiainjatüin paa'inrüin tü tachekakat ne'e tamüiwa, shia paa'inrüinjatka tü püchekakat tapüleerua — nümakalaka.

³⁷ Shiasa süchikijee naashajaain nümaa Maleiwa, nüsha'walaakalaka sünain nürütkaain nanainmüin na apünüinshiikana nikirajüin eere natunkaja'attaain nüpüla. Nümakalaka Jesús nümüin Pedro:

—¿Tunkatataashi pia, Simón? ¿Jamüshii jia nnojoliika'a juuntüin eein jaa'in wanaa tamaa motso'oyaakaije'e ne'e? ³⁸ Anakaja müleka eere jaa'in süpüla jüchuntüin nümüin Maleiwa suulia nuu'ulakajüin jaa'in Satanás. Mayaainje kee'ireein jaa'in tü tachekakat jüpüleerua, isasü jüchiki —nümakalaka.

³⁹ Nükatalaakalaka joo Jesús nüchikua noulia süpüla naashajaain nüchikua nümaa Maleiwa. Nüchuntüin tü nümakat paala nümüin. ⁴⁰ Je nüle'ejapa nüchikua'aya nanainmüin na nikirajüinkana, atunküshii naya nüpüla maa aka paala, süka sütunkeein ma'i naa'in. Je nüchijirapa naya, isakalaka nachiki asouktaa nümüin.

⁴¹ Nükatalaakalaka joo Jesús noulia nüchikua süpüla naashajaain nümaa Maleiwa maja'a aka nünüiki paala. Apünüintuaichi joo aashaajaain nümaa Maleiwa süka tüü. Je nüle'ejapa

nanainmüin na nikirajüinkana, nümakalaka namüin:

—¿Jamüshii jia jutunkajaka'a ma'i? ¿Jamüshii jia nnojoliika'a eein jaa'in wanaa tamaa? Antüitpa takalia tayakai, chi Shipayakai Wayuu, süpüla taapününjachin ekii sajapulu'umüin wayuu kaainjarat. ⁴² Jütamaajaa jumaala, joo'uya wo'unaiwa. Alü'ütshi chi aapüinjachikai tekii —nümakalaka namüin.

Ata'ünnüishi Jesús

⁴³ Wanaa sümaa naashajaain Jesús namaa na nikirajüinkana, anta müshia Judas chi napüshikai na polookana piammüin. Je antapaatasü nümaa Judas wane wayuuirua wainma sümaa wunu'u oo'ulaka chajaruuta sajapulu'u. Ajütüüshi naya natüma na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na karalouktamaajanakana oo'ulaka na laülaayuushiikana naa'u na judíokana.

⁴⁴ Je Judas, chi aapüinjachikai nikii Jesús, müshi paala wopulu'u sümün tü wattakat saalin wayuu: "Chi wayuu tachu'tkai awalapa'a, nia ata'ünnajachika jütüma", müshi nia namüin paala. ⁴⁵ Nürütkaakalaka joolu'u Judas nünainmüin Jesús sünain nümüin nümüin:

—Ekirajükalee, anii taya antüin —nümakalaka nümüin sünain nüchu'lüin nuwalapa'a.

⁴⁶ Arütkaashijase joo na wayuukana nünainmüin Jesús sünain nata'ülüin nia. ⁴⁷ Otta wane nikirajüinkai Jesús, naapaakalaka tü nüchajaruutsekat. Nuwatalakala noo'omüin

wane nüchepchia chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana süpüla nüshottajachin nia. Nüchoto'oleekalaka tü nüche'ekat. ⁴⁸ Nümakalaka Jesús namünin na antakana nünainmüin:

—¿Ka'ruwaraiyaa taya jaa'inru'u jüntakalaka tanainmüin sümaa wunu'u oo'ulaka chajaruta jajapulu'u süpüla jüta'ülünjachin taya?

⁴⁹ ¿Jamüshi nnojoika'a jüta'ülüin taya paala cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa eere tekirajapü'ün ju'upala? Otta müsia tüü, alatusü süpüla shikeraajünjatüin tü nünükikat chi Maleiwakai tachiki aküjünakat paala natüma na nünükimaajjanakana —nümakalaka Jesús namünin.

⁵⁰ Je joolu'u na nikirajüinkana, na'luwataakalaka nüma'anajee sünain napütüin nia nümüwa napüla na wayuukana.

⁵¹⁻⁵² Nata'ülakalaka wane jima'ai o'unapü'ükai nüchiirua Jesús. Otta isashi nia najapulu'ujee sünain nüpütüin tü naanalakat sünain o'unaa mashe'inyün nama'anajee.

Asakijünüshi Jesús natüma na laülaayuu judíokana

⁵³ Na ata'ülakana Jesús, no'unirüin nia yalajee nipialu'umüin Caifás, chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana, eere jutkatüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, na laülaayuushiikana naa'u na judíokana, oo'ulaka na karalouktamaajjanakana. ⁵⁴ Otta müşia Pedro, nünanajakalaka nüchiirua ka'yatalu'ujee. Nüntakalaka so'ulu'umüin

nüpaatiase chi laülaashikai. Nikerolakalaka sulu'umün. Nüikkalaakalaka sa'aka tü suwaariasekat tü a'waajjüleekat Maleiwa sünain aatulajaa.

55-56 Je yaa paülü'ü sulu'u nipia Caifás, eeshii jutkatüin na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka napüshua na waneeirua laülaayuu judío sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín. Süka no'uteein ma'i naa'in Jesús, nachajaa achikit wayuu süpüla sükjüjinjatüin sa'alain nüchiki Jesús. Mayaainje süntün wayuu wainma nanainmüin sünain aküjaalawaa noo'opünaa Jesús, nnojotsü nantün anain kasain no'utirajatüin anainjee naa'in süka nnojolüin wanaawain tü namakat nüchiki Jesús. **57** Müsü nanüiki waneeirua sünain nüküjayaain nüchiki:

58 —Naashin chira, nuuntüin nujuttirüin tü a'waajjüleekat Maleiwa, tü akumajünakat paala sütüma wayuu, sümää nütame'erüinjatüin wane suwala'ata so'u apünüin ka'isan, tü wane nnojoleetkat sükumajeerüin wayuusan — namakalaka.

59 Otta nnojotsü wanaawajiraain tü namakat.

60 Otta müşhia chi laülaashikai napüleerua na sacerdote kana, nüsha'walaakalaka joolu'u pasanain nanain na laülaayuukana napüshua sünain nüsakirün Jesús:

—¿Jamüinjatü joo pünüiki shi'ipajee türa namakat nala wayuukana püchiki? — nümakalaka.

61 Otta müşhia Jesús, ko'utüshi ne'e nuulia. Ayatakalaka nia sünain asakiraa:

—Tasakirüin paala pia: ¿Shiimüinjasa sünain piain Cristoin Nüneekajalakai Maleiwa? ¿Shiimüinjasa sünain piain chi Nüchonkai Maleiwa? —nümakalaka nümüin Jesús.

62 Nüsouktakalaka Jesús:

—Aa, shiimüin sünain tayain maa aka tü pümakat. Tamüshii paala jia jüpüshua: So'uweena wane ka'i, ji'reechi taya, chi Shipayakai Wayuu, sünain joyotüin taya nikialu'ujee Maleiwa chi Pülashikai ma'i saa'u kojutüin taya nütüma. Je ji'reechi taya sünain tantüin mmolu'umüin chajee nüma'anajee Maleiwa sa'aka tü sirumakat —nümakalaka Jesús namüin.

63 Otta müşhia chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana, nüsükülijakalaka tü nüshe'inkat sütüma tü jashieekat sünain nümüin namüin na laülaayuu judíokana napüshua:

—E'rütkatche ma'i aa'in wayumüin süka sünüiki nümüin Maleiwa. Nnojolütpa che'ojaain wayuu wamüin aküjüinjatkät nüchiki. **64** Jaapüitpa nünüiki sünain wanaawain nia nümaa Maleiwa naashin. ¿Kasa anaka süpüla aa'innaa nüka? —nümakalaka namüin.

Nasouktakalaka nümüin:

—Anakaja su'utinnüle aa'in —müşhii naya.

65 Je joolu'u waneeirua na'aka, nejenaakalaka nu'uutajee Jesús. Nako'oyojooin tü no'ukot süka kuluulu sümaa nashe'etüin nia sünain namüin nümüin:

—Müleka pialeje chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa, püshantaja saa'u jaralin ashe'etüin pia

—namakalaka nümüin sünain neme'erainpalain nia.

Nayasa'a na susurulaatsekana tü a'waajüleekat, na'yaatayaanamüshi nia.

Aattajaashi Pedro naa'u Jesús

66 Wanaa sümaa yaain Jesús sulu'u nipia chi laülaashikai, chashi Pedro joyotüin anooipa'a sulu'u tü paatiakat. Sürütkaakalaka wane majayüt nünainmüin, tü nüchepchiakat chi laülaashikai napüleerua na sacerdoteekana.

67 Shiirakaakalaka nümüin wanaa sümaa naatuluja'alüin. Sümakalaka nümüin:

—Pia'aya'asa wane nümaapü'ükai Jesús chi Nazaretje'ewaikai —sümakalaka nümüin.

68 Otta Pedro, nunujulajakalaka sünain nümüin sümüin:

—Nnojoishi te'raajüin chi pümakai tamüin, nnojotsü tatüjaain aa'u tü paashajaakat achiki —nümakalaka sümüin sünain nüsünülaain eemüin tü so'ukot paatia. Akootole'erajaa müşhia wane kaliina.

69 Shi'rapa nia süchikua tü acepchieekat, sümakalaka namüin na wayuu eejanakana sulu'u tü paatiakat:

—Alu'usa chia, nümaapü'üshi Jesús — sümakalaka namüin.

70 Naattajaakalaka Pedro nüchikua. Shiasa mapa yaaulerü, sürütkaakalaka wane wayuirua eekana sulu'u tü paatiakat nünainmüin Pedro sünain namüin nümüin:

—Pia'aya'asa wane nümaapü'ükai chira wayuukai, süka Galileaje'ewalin pia wanaa nümaa —namakalaka nümüin.

71 Nümakalaka Pedro namüin:

—Taküjüin tachikua jümüin nu'upala Maleiwa sünain nnojolin te'raajüin chira wayukai — nümakalaka namüin.

72 Akootole'eraaja müşhia wane kaliina nüchikua. Sotokalaka naa'in Pedro tü nümakat Jesús paala nümüin: "Süpülapünaa ni'yalajüin wane kaliina piantua so'u aikat tüü, apünüintueechi taya punujulajüin achiki sünain pi'raajüin taya", nümakat. Nujuittaakalaka Pedro yalajee yala sünain mojuin ma'i naa'in sünain ni'yalajashaanain.

15

Asakinnüshi Jesús nütüma Pilato

1 Shiasa mapa ja'yuupa, outkajaashii nachikua na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana, na laülaayuushiikana naa'u na judíokana, na karalouktamaajanakana, oo'ulaka napüshua na waneeirua laülaayuu judío sulu'ukana tü kanüliakat Sanedrín. Naashajaajiraain süchiki tü naa'inrüinjatkät süpüla no'utirüinjatüin naa'in Jesús. No'unitalaka Jesús sünain kapüin nia natüma nünainmüin Pilato chi Romaje'ewaikai sülaülashikai tü mmakat Judea so'u ka'ikat tia.

2 —¿Pia'aya chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío? —nümakalaka Pilato nümüin.

Nümakalaka Jesús ni'ipajee:

—Shia'aya tia pümakat.

3 Naküjakalaka na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana nümüin Pilato sünain

naa'inrüin Jesús wainma kasa mojusü naajüin.

⁴ Nümakalaka Pilato nümüin Jesús:

—Paa'inrüin wainma kasa mojusü naashin nala wayuukana. ¿Jamüshi nnojoika'a püsouktün shi'ipajee tü namakat?

⁵ Otta müshia Jesús, ko'utüshi ne'e nuulia. Tanataakalaka naa'in chi sülaülashikai mma sükajee tia.

⁶ Waneepia su'unna'awai tü Pascuakat, natüjainsü na judíokana taashiwalinjachin wane püreesashi nütüma chi sülaülashikai mma, chi naneekakai na wayuukana süpüla taashii. ⁷ Je wanaa sümaa tia, eeshi wane wayuu kanüliashi Barrabás, püreesashi nia namaa na nüpüshikana, na o'utüshiikana saa'in wayuu sünain ashutaa saa'u tü sülaülakat mma. ⁸ Süntakalaka joo tü wattakat saalii wayuu nünainmüin Pilato süpüla achuntaa süpüleerua naa'inrüinjatüin tü naa'inrapü'ükat namüin.

⁹ —¿Jüchekün süpüleerua niainjachin tajütüin joolu'u chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío? —nümakalaka Pilato sümüin.

¹⁰ Anasü nümüin Pilato müleka taashire Jesús, süka nütüjaain naa'u na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana sünain naapuushin Jesús sükajee ne'e na'ürülaain nünain. ¹¹ Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana, najütüin wane wayuuirua sa'akamünin tü wattakat saalin wayuu süpüla nashüküjinjatüin shia süpüla süchuntün nümüin Pilato niainjachin taashin Barrabás.

¹² Nüsakirakalaka Pilato naya:

—¿Kasa taa'inxüinjatka joo nüka chi
“Aluwataashikai saa'u wayuu judío” jümakai?

¹³ Süsouktakalaka tü wayuukolüirua
süpüshua nümüin:

—Püchitira saa'u kuruusa.

¹⁴ Nümakalaka Pilato sümüin:

—¿Jamüshi takacherirüinjachika'a nia?
¿Kasa naainjalaka?

Otta müshi'iya na wayukanairua,
masütaajusali sümaa nekiisa:

—Püchitira saa'u kuruusa —namakalaka
nümüin nachikua sünain emetuluin ma'i
nanüiki.

¹⁵ Otta Pilato, süka nücheküin süpüleerua
talatüinjatüin saa'in tü wayuukolüirua nüka,
nüjtirakalaka joo Barrabás nanainmüin. Naapakalaka joo Jesús sümüin tü nusurulaatsekalüirua
süpüla na'yaajüinjachin nia je süpüla
nakacherüinjachin nia sünain kuruusa süpüla
ouktaa.

Mee'erapalashi Jesús sütüma wane surulaalüirua

¹⁶ Nu'uninnakalaka Jesús sütüma tü
nusurulaatsekalüirua Pilato sulu'umüin tü
laülaapiakat. Seenajakalaka tü waneeirua
surulaatkalüirua süpüla shi'rajüinjatüin nukua
Jesús. ¹⁷ Sa'atakalaka wane ashe'inyüü
anasü nünain, jepisiyyaa, maa aka saa'in
nüshe'in wane aluwataai saa'u mma, süpüla
shime'erainpalain nia. Shi'itaakalaka wane
kotse keimsesü saa'u nikii. ¹⁸ O'ttüsü tü
surulaatkalüirua sünain maa:

—Pia chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío — sünain maa nümüin sünain shime'erainpalain nia.

¹⁹ Shi'yaajakalaka nia kojuyatua nüralo'upünaa süka wane waraaratchon. Süsapainyo'ukayaakalaka nümülatu'u sünain na'waajayaain nia. ²⁰ Shiasa süchikijee shime'erainpalain nia, saakatün tü ashe'inyüü anasükat sa'atakat paala nünain. Sa'atüin tü nüshe'inkat nünain süchikua süpüla su'unirüinjachin nia yalajee yala süpüla sükacherüinjachin nia süpüla ouktaa.

Akachennüshi Jesús sünain kuruusa süpüla ouktaa

²¹ Wanaa sümaa nu'uninnüin Jesús natüma na surulaatkana eemüinjachire nükachennüinjachin natüma, antüshi Jerusalénmüin wane wayuu Cireneje'ewai kanüliashi Simón, chi nüshikai Alejandro oo'ulaka Rufo. Nüta'ünnakalaka joo natüma na surulaatkana süpüla nülü'üjinjatün tü wunu'u akachennüinjachikat anain Jesús.

²² No'unirakalaka Jesús eemüin wane wutai kanüliasü Gólgota, "Ekiyüükät" malu'ut tia. ²³ Je chamüin cha'aya, naapüin na surulaatkana nümüin Jesús wane wiino ka'akasü "mirra" süpüla nüsüinjatün. Otta niyouktüin shia. ²⁴ Nayasa'a na surulaatkana süchikijee nakacherün Jesús sünain tü kuruusakat, nashantanajiraakalaka saa'u tü nüshe'inkat süpüla natüjaainjatün saa'u jaralin makatüinjachin apüla süpüshi tü nüshe'inkat wane'ewai nakua.

25 Akachennüshi Jesúś maa aka yaamünin ka'ikat. **26** Eesü ashajünün tü kasalajanakat anainjee nia sünain wane taapüla akachennüsü iipünaa sünain tü kuruusa kanainkat nia. Müsü mayaa: ANII CHI ALUWATAASHIKAI SAA'U WAYUU JUDÍO.

27 Je nümaa Jesúś, akachennüshii piamashii wayuu ka'ruwarannuu o'utününjanakana aa'in wanaa nümaa. Akachennüshi wane nikialu'ujee oo'ulaka wane nüpe'eru'ujee. **28** Je sükajee tia, shikeraajün tü ashajünakat paala nüchiki Jesúś sünain maa: "Nia'aya wane kaainjaraiya saashin wayuu", makat.

29 Tü wayuu eekai sülatüin nü'ünnaa Jesúś, eirakaasü nümüin sümää mojuin sünüiki nümüin mayaa:

—Aisha'ajaa pia. Pujuttirüinjatü tü a'waajüleekat Maleiwa sümää pütame'erüinjatüin shia sückikua so'u apünün ka'isan. **30** ¿Jamaka'a nnojoika'a püshakatüin saa'ujee tü kuruusakat süpüla nnojolinjachin ouktüin pia? —sümakalaka tü wayuukolüirua nümüin Jesúś.

31 Akaata'aya nanüiki na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana je na kar-alouktamaajanakana sünain neme'erainpalain nia. Namajiraakalaka:

—¿Jamüshisa nnojoika'a nu'tte'erajiraain nümüiwa maa aka nu'tte'erapü'üin wayuu naashin? **32** Nia Cristo chi Aluwataashikai saa'u tü wayuu Israelkalüirua naajünin. Müleka nüshakatüle joolu'u saa'ujee tü kuruusakat, anoujeena waya nünain —namakalaka.

Otta müshi'iya na ouktajanakana wanaa nümaa Jesús, müshii aka naya sünain mojuin nanüiki nümüin.

Ouktüishi Jesús

³³ Shiasa maa aka kale'o, epiyuushijaasü mmapa'akat süpüshua, awasaja'aleesia maa aka aliika. ³⁴ Shiasa aliuukapa ka'ikat, nu'waatakalaka Jesús sünain emetuluin nünüiki sünain nümüin: "Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?". (Je tüü, malu'ut: "Tamaleiwasee, Tamaleiwasee, ¿jamüshi pia püpütaka'a taya tamüiwa?", müsü.)

³⁵ Je saapapa nünüiki Jesús wane wayuuirua sha'washawatsü nü'ütpa'a, müsü shia:

—Nuunejüin Elías chi nünükimaajachikai Maleiwa —sümakalaka.

³⁶ Awataa müshia wane wayuu sünain asaajaa wane maawüi ocholotinnüsü shiroku wane asüüshi jashü'üsü shi'iru'üsü wane lumia süpüla shi'itaanüinjatüin sünain niimata Jesús. Nümakalaka chi wayuukai:

—Anakaja müleka wa'atapajüle watüjaaiwa saa'u müleka nünteechire Elías süpüla nüshakatirünjachin nia —nümakalaka.

³⁷ Nu'waatakalaka emetut Jesús nüchikua nümüin Maleiwa. Ouktakalaka nia süchikijee.

³⁸ Je sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa wanaa ma'i sümaa ouktüin Jesús, asüküijaasü pasanainpünaa sünain tü kuluulu so'ulujunakat tü paü shiinalu'usükat. ³⁹ Je chi sülaülashikai surulaat sha'watakai nümülatu'u Jesús, naapapa nikiise Jesús je ni'rapa nia sünain ouktaa, nümakalaka:

—Shiimüinyala ma'i sünain niain chi Nüchonkai Maleiwa —nümakalaka.

40-41 Je wanaa sümaa yaain Jesús sünain tü kuruusakat, eesü wane jieyüuirua wainma sünain ananajaa maa aka türa. Naya na antüshiikana nümaa Jesús Jerusalénmüin, na aa'inmajapü'ükana nia namaa na nikirajüinkana paala wanaa sümaa waraittapü'üin naya Galileapünaa. Je na'aka na jieyuukana, eesü María Magdalena, oo'ulaka María tü niikat Jacobo chi emüliekai je José, oo'ulaka Salomé, oo'ulaka waneeirua wainma antüsükälüirua nümaa Jesús Jerusalénmüin.

E'itaanüshi Jesús

42-43 Je tü ka'i ouktakat o'u Jesús, shia tü ka'i sü'lakajaakat o'u shiküin tü wayuukolüirua süpüla tü ka'i sheemeraainjatkat o'u. Eejachi wane wayuu kanüliashi José, chaje'ewai Arimatea, no'uluku na laülaashii sulujunakana tü kanüliakat Sanedrín, eekai kojutüin natüma. A'atapajüshi nia nükalia Maleiwa süpüla aluwatawaa. Je motsapa ka'i, o'unamaatüshi nia eemüin Pilato sünain nnojolin mmolüin süpüla achuntaa müliashii süpüla ni'itaainjachin nia sulu'u woowira. **44** Niasa'a Pilato, süka nnojolin niyaawatüin naa'u Jesús sünain ouktüichipain, nüsakirüin wane sülaülashi surulaat soo'opünaa tia. **45** Shiasa nütüjaapa saa'u sünain ouktüichipain Jesús, naapüin nümüin José süpüla nüshakatirüinjachin müliashii saa'ujee kuruusakat.

46 Je José, nikeraajatüjülia wane kuluulu kanüliasü "linoin". Nüshakatirakalaka

müliashii sünain nüko'oloin nia süka tü kuluutkot. Eejatüja'a wane woowira akumajiruushi paala nütüma José sulu'u wane ipa müle'o süpüla nüpüshi. Akumajuushi tü shirousekat süka wane ipa müle'o. Ni'itaakalaka müliashii sulu'u tü woowirakat sünain nüsürülün tü woowirakat süka tü ipakat. ⁴⁷ E'nnüsü sütüma María Magdalena oo'ulaka María tü niikat José eejachire ni'itaanün müliashii.

16

Oso'iraasü naa'in Jesús

¹⁻² Je suwasajaapa aikat súchikijee tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, o'unüsü María Magdalena oo'ulaka María tü niikat Jacobo oo'ulaka Salomé eemüin tü woowirakat ee-jachire ni'itaanün Jesús. Nalü'üjün wane wunu'u jemeta eejuuut ayalajuushi paala natüma süpüla ne'itaainjatüin shia naa'u müliashii.

³ Aashajaajiraashii naya wopulu'u sünain maa:
—¿Jarai cheje aakatüinjachika wamüin tü shirousekat so'ulu'ujee tü woowirakat?

⁴ Shiasa nantapa chamüin, nanta anainrü süssünne'eruushin tü ipa müle'o shirousesükät tü woowirakat. ⁵ Je nekerolapa sulu'umüin tü woowirakat, ne'rakalaka wane jima'ai joyotüin nekialu'ujee sünain kasuuin ma'i nüshe'in. Sainkuukalaka ma'i naa'in na jieyuukana sütüma tü ne'rakat. ⁶ Nümakalaka chi jima'aikai namüin:

—Nnojo Jainkuuin aa'in. Tatüjaa aa'ut sünain jüchajaain nüchiki Jesús chi Nazaretje'ewaikai,

chi akachennakai paala süpüla ouktaa. Nnojoishi nia yaaya. Oso'iraaitpa naa'in nüchikua. Jürütkaa jümaala ji'rajaaiwa tü nüchikanainkat eejacire nia süpütüin wayuu. ⁷ Anakaja joolu'u müleka ju'unüle süpüla jüküjainjatüin nüchiki nümüin Pedro je namüin na waneeirua nikirajüinkana. Meena jia namüin: "O'uneechi joolu'u nia jüpüleerua Galileamüin. Ji'reechi nia cha'aya maa aka tü nümakat paala jümüin", meena jia —nümakalaka namüin.

⁸ Nakutkujaakalaka na jieyuukana je ponosü ma'i naa'in tü ne'rakat. Napantajaakalaka yalajee sulu'ujee tü woowirakat. Nnojoliishii aküjayaain süchiki tü ne'rakat sümüin wayuu süka mmolüin ma'i naya.

Ee'iyataashi Jesús sümüin María Magdalena

⁹ Oso'iraasü naa'in Jesús so'u tü palajatkat ka'i su'ttiakat semaana. Ee'iyataashi nia sümüin María Magdalena watt'a maalü nnojoliwa'aya shi'rüin nia wayuu. Tü Maríakat anülia, shia tü ayu'nnakat oulia akaratshisü yolujaa paala nütüma Jesús. ¹⁰ Süchikijee shi'rüin Jesús, o'unüsü María sünain aküjaan nüchiki namüin na wayuu nümaajanakana paala. Eejana naya süpüla sünain a'yalaja'alüin süka mojuin ma'i naa'in. ¹¹ Shiasa'a sükjapä namüin sünain shi'rüichipain Jesús sünain kataa o'u, nnojotsü noonoooin amaa tü sünükikat.

Ee'iyataashi Jesús namüin piamashii na nümaajanakana paala

¹² Je süchikijee tia, ee'iyataashi Jesús namüin wane piamashii no'uluku sünain waraittüin

naya sulu'u wopu. Mayaainje waraittuin nia namaa, nnojoishi nayaawatüin. ¹³ O'unüshii naya süchikijee nayaawatapa Jesús sünain aküjaan nüchiki namüin na napüshikana. Otta müshi'iya naairua, nnojoliishii oonoooin sümaa tü nanüikikat.

Tü nuluwataakat anain Jesús na nikirajüinkana

¹⁴ Je süchikijee mapa, ee'iyataashi Jesús namüin na nikirajüin polookana waneemüin. Ekaashii naya nüpüla. Nüchiaajaan naya süka matsüin nanoula je süka manoujüinyeein naya, süka nnojoliin noonoooin sümaa nanüiki na wayuu e'rüshiikana nia süchikijee suso'iraain naa'in.

¹⁵ Je shiasa mapa, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana: "Ju'una jumata sainküin mmakat süpüshua süpüla aküjaatachiki tayakai, chi O'tte'erüikai, sümüin wayuu süpüshua'ale'eya. ¹⁶ Chi wayuu eekai nünoujain tanain sünain nuwoutissaajünüin, o'ttaajeechi tatüma. Alu'usa chi eekai nnojolin nünoujain tanain, kasalajaneerü nümüin naainjala.

¹⁷ "Chi wayuu eekai nünoujain tanain, naa'inreerü tatüma kasa eekai isain süchiki wayuu, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Ounteechi ayu'laa yolujaajeechaa süka pütchi waneejatü. ¹⁸ Müleka naapaale wane wüi ouktasiro'ut, je müleka nüsüle wane emeneenajia, nnojoleechi ouktüin sütüma. Je ni'itaapa najapü saa'u wayuu eekai

ayuulin, aneerü", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

*O'uninnüshi Jesús iipünaamüin eemüin chi
Maleiwakai*

¹⁹ Shiasa süchikijee naashajaain chi Senyotkai Jesús namüin, nu'uninnakalaka chaa iipünaamüin eemüin chi Maleiwakai sümaa nüikkalaain nikialu'ujee. ²⁰ Nayasa'a na nikirajüinkana, no'unakalaka sainküin mmakat süpüshua sünain aküjaan nüchiki sümüin wayuu. Je sütüjaanakalaka aa'ut sütüma wayuu sünain pansaain nanüiki, süka nakaalijünün nütüma chi Senyotkai süpüla aa'inraa tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa.

**Tü nüchikimaajatkat Jesucristo
Wayuu: Tü nüchikimaajatkat Jesucristo New
Testament**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wayuu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

dccb0234-8491-58d2-b1da-acba92db0647